

Příloha č. II k Řádu ochrany zvířat při svodech psů, organizovaných Moravskoslezským kynologickým svazem

Charakteristika činnosti na zkouškách a svodech psů, prováděných podle zkušebních řádů uznaných Mezinárodní kynologickou federací (FCI) a a popis zařízení a pomůcek jednotlivých zkušebních řádů

I. Zkušební řád pro mezinárodní zkoušky pracovních psů a mezinárodní zkoušku psa stopaře

Podmínky účasti

V den zkoušek musí pes dosáhnout předepsaného stáří. Nesmí být připuštěny žádné výjimky.

IPO - 1	18 měsíců
IPO - 2	19 měsíců
IPO - 3	20 měsíců
IPO – FH	20 měsíců

Zkoušek se mohou zúčastnit psi bez ohledu na velikost, plemeno nebo průkaz původu.

Prověrka chování psa k cizí osobě

Při začátku zkoušky podrobuje rozhodčí psa prověrce chování k cizí osobě. Součástí prověrky "chování psa k cizí osobě" je i prověření jeho identity (kontrola tetovacího čísla, čipu, atd.).

Vlastníci čipovaných psů musí zajistit možnost identifikace. Psi, kteří při prověrce chování k cizí osobě neobstojí, jsou z účasti na zkoušce vyloučeni, popřípadě diskvalifikováni.

Práce figuranta

S ohledem na osobní jistotu, i z důvodů bezpečnostně právních, musí být figurant při výcviku, jakož i při zkouškách a soutěžích, vždy vybaven ochranným oblekem (kalhotami, rukávem, případně vestou, suspenzorem a rukavicemi). Obuv figuranta musí odpovídat povětrnostním a půdním podmínkám, musí být pevná a neklouzavá. V rámci zkoušek má být rozhodčím posouzen stav vycvičenosti a dle možnosti i kvalita předváděného psa (kupř. pudové vlohy, sebejistota, odolnost a ovladatelnost). Rozhodčí v průběhu zkoušek může objektivně posoudit to, co zvukově nebo pohybově zjistí.

Tento aspekt, především ale skutečnost sportovního charakteru zkoušek (t.j. dle možnosti stejné podmínky pro všechny účastníky), vyžaduje, aby figurantská práce vytvářela pro rozhodčího široký jednostranný obraz. Nesmí být proto ponecháno na libovůli figuranta, jak bude oddíl "C" předvádět. Tím více musí dodržovat řadu pravidel. Při zkouškách rozhodčí posuzuje v rámci jednotlivých výkonů nejdůležitější kritéria oddílu "C". To jsou pudové vlohy, sebejistota, schopnost zatížení organismu a ovladatelnost. Z tohoto důvodu je třeba též

hodnotit kvalitu zákusu předvedeného psa. Proto také musí pes, u něhož má být hodnocena kvalita zákusu, dostat možnost se dobře zakousnout, nebo má-li být hodnocena schopnost zatížení organismu psa, aby "zatížení" bylo vyvoláno odpovídajícím nástupem figuranta. Vyvinutí mimořádné snahy o udržení stejně prováděné figurantské práce všem je předpokladem možnosti dobrého posouzení. **Při úderech používá pomocník měkký obušek asi 55 cm dlouhý a 2 cm silný. Je obalen kůží nebo jiným měkkým materiálem a opatřen poutkem.**

Vystavení a vyštěkání

Figurant stojí, pro psůvoda, psa, neviděn v příslušném úkrytu, s lehce pokrčenou paží v ochranném rukávu. Nehýbá se ani nezačíná pro psa dráždivý postoj. Ochranný rukáv mu slouží k ochraně těla. Při "vystavení a vyštěkání" pozoruje figurant psa, jakékoliv dráždivé, či pomocné pohyby, jsou nepřipustné. Obušek drží bokem, směrem dolů. Na nárazy nebo zákusy psa, nesmí být reagováno obrannými pohyby.

"Pokus o útěk figuranta" (stupně zkoušek 1 - 3).

Po cviku "vystavení a vyštěkání", na pokyn psůvoda vychází figurant normálním krokem z úkrytu a postaví se na místo určené rozhodčím (označené východiště útoku). Postoj figuranta musí dát psůvodovi možnost odložit psa ve vzdálenosti pěti kroků na příslušném místě, bočně směrem k jeho rukávu. Pro psůvoda musí být zřejmý směr útěku. Na pokyn rozhodčího se dá figurant okamžitě do rychlého běhu přímým směrem, aniž by utíkal

přehnaně rychle či nekontrolovaně. Nepohybuje ani dodatečně rukávem, pes si musí sám najít optimální možnost zákusu. V žádném případě se figurant během útoku neobrací ke psu, toho může pozorovat jen úkosem. Neodtahuje rukáv. Poté, co se pes zakousne, běží dál, ochranný rukáv si těsně přitáhne k tělu. Vzdálenost útoku je stanovena rozhodčím. Figurant se zastaví na pokyn rozhodčího.

Obrana psa při hlídání(stupně zkoušek 1 - 3)

Po hlídání podnikne figurant na pokyn rozhodčího útok na psa. Obušek použije k výhrůžným pohybům nad ochranným rukávem, aniž by psa uhodil. Ve stejném okamžiku, aniž by došlo k pohybům ochranným rukávem, na něj pes odpovídající silou zaútočí. Ochranný rukáv je stále držen těsně na těle. Jakmile se pes zakousne, je figurantem v pohybu přemístěn bočně a v přímém směru začíná fáze odolnosti psa. Všechny psy musí figurant přesunout do stejného směru. Rozhodčí se musí postavit tak, aby mohl u všech psů posoudit útok, odolnost, zákus, pouštění i hlídání. Tlačení psa směrem ke psodovovi je nepřipustné. Rány obuškem jsou směřovány na stehna či záď psa. Síla těchto úderů musí být pro všechny psy stejná. První úder následuje po 4-5ti krocích, druhý úder po dalších 4-5ti krocích. Po druhém úderu následují další výhrůžné pohyby obuškem bez úderů. Dobu trvání zákusu určuje rozhodčí. Na jeho pokyn se figurant zastaví a přestane se psem bojovat.

Doprovod ze zadu (stupně zkoušek 2 + 3)

Na pokyn psodova jde figurant asi 30 kroků normální chůzí. Průběh doprovodu určuje rozhodčí. V průběhu doprovodu se musí figurant zdržet jakýchkoliv trhavých pohybů. Obušek i ochranný rukáv musí držet tak, aby nevytvářely pro psa dráždivý podnět. Zejména obušek musí být nesen skrytě. U všech psů jde figurant stejným rychlostním tempem.

Přepad psa při doprovodu(stupně zkoušek 2 + 3)

Na pokyn rozhodčího následuje z pohybu přepad psa figurantem. Je proveden rychlým otočením na levou neb pravou stranu a útokem proti psu. Obuškem provádí výhrůžné pohyby nad ochranným rukávem, který má ve směru běhu přitisknut k tělu. Nutno se vyvarovat jakýchkoliv pohybů ochranným rukávem. Jakmile se pes zakousne, je figurantem v pohybu přesunut bočně a v přímém směru začíná fáze odolnosti psa. Všechny psy musí figurant přesouvat do stejného směru. Rozhodčí se musí postavit tak, aby mohl u všech psů posoudit útok, odolnost, zákus, pouštění i hlídání. Tlačení psa směrem k psodovovi je nepřipustné. Dobu trvání zákusu určuje rozhodčí. Na jeho pokyn se figurant zastaví a přestane se psem bojovat.

Útok na psa z pohybu (stupně zkoušek 1 - 3)

Na pokyn rozhodčího opustí figurant jemu určený úkryt a projde normální krokem (u stupně zkoušky 1), během (u stupně zkoušky 2+3) příslušný prostor až k myšlené středové ose. Dále figurant přejde z normálního kroku do běhu a zaútočí čelně křikem a výhrůžnými pohyby obuškem na psodova a psa (zkouškový stupeň 1) a aniž by běh přerušil, zaútočí čelně křikem a výhrůžnými pohyby obuškem na psodova a psa (zkouškové stupně 2+3). Pes musí být zachycen na ochranný rukáv, aniž by se figurant zastavil. Při setkání se psem, pokud je to potřebné, může se figurant natočit tělem tak, aby zachytil skok (útok) psa. V žádném případě nesmí být pes obíhán. Jakmile se pes zakousne, je figurantem přesunut bočně a v přímém směru začíná fáze odolnosti psa. Každopádně nesmí dojít k převrácení psa. Všechny psy musí figurant přesunout do stejného směru. Rozhodčí se musí postavit tak, aby mohl u všech psů posoudit útok, odolnost, zákus, pouštění i hlídání. Tlačení psa směrem k psodovovi je nepřipustné. Dobu trvání zákusu určuje rozhodčí. Na jeho pokyn se figurant zastaví a přestane se psem bojovat.

Ukončení cviku (platí pro všechny cviky)

Ukončení všech cviků obrany je nutno provádět tak, aby mohl rozhodčí pozorovat způsob zákusu, pouštění i hlídání. Po ukončení cviku obrany musí odpor proti psovi ustát, figurant se přestane pohybovat, aniž by zřetelně uvolnil ochranný rukáv. Tento není ohnut směrem vzhůru, ale zůstává držen tak, jak byl v předchozím cviku. Obušek je držen směrem dolů, bočně podél těla, aby nebyl pro psa viditelný.

Nejistota a selhání psa

Na psa, který se při cvicích obrany nezakousne nebo zákus uvolní a pustí, je figurantem dále útočeno, dokud cvik není rozhodčím ukončen. V této situaci nesmí figurant v žádném případě poskytovat psu pomoc nebo sám cvik ukončit. Psi, kteří nechťejí pouštět, nesmí být k tomuto donucování držení obušku v příslušné pozici nebo jeho pohybováním. Psi, kteří při hlídání mají snahu figuranta opustit, nesmí být jím lákáni dráždivými pohyby k setrvání. Při všech cvicích a jejich částech se musí vždy figurant chovat aktivně dle požadavků zkušebního řádu. Pokud při hlídání pes do figuranta narazí nebo jej kousne, je nutno se zdržet jakýchkoliv obranných pohybů.

IPO 1 oddíl "A"

Vlastní stopa, nejméně 300 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 lomy (cca 90 stupňů), 2 předměty psodova, nejméně 20 minut stará, čas k vypracování 15 min. Sledování stopy 80 bodů Předměty (10+10) 20 bodů. Celkem 100 bodů.

IPO 1 oddíl "B"

Cvik 1 : Ovladatelnost bez vodítka

Cvik 2 : Odložení vsedě za pochodu

Cvik 3 : Odložení vleže za povoláním

Cvik 4 : Aport volný

- Cvik 5 : Aport skokem
- Cvik 6 : Aport šplhem
- Cvik 7 : Vysílání vpřed s odložením
- Cvik 8 : Odložení dlouhodobé

Překážka má výšku 100 cm a šíři 150 cm. Šikmá stěna sestává ze dvou, v horní části spojených stěn, 150 cm širokých a 191 cm vysokých. V dolní části jsou od sebe obě stěny vzdáleny tak, aby celková výška překážky byla 180 cm. Celá plocha šikmých stěn musí být potažena nekluzkým materiálem. Stěny jsou v horní části opatřeny 3 laťkami 24/48 mm. Všichni psi na jedné akci musí využívat stejných překážek. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěných aportovacích činek - dále jen předmětů (váha 650 g).

Ovladatelnost bez vodítka

Obraty provádí psovod vlevo. Při těchto cvicích se může pes k noze psovoda dostávat obcházením nebo zepředu, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky. Po předsednutí může pes zaujmout základní postoj u nohy psovoda jeho obcházením nebo zepředu.

Aport volný

Provedení: Ze základního postoje odhodí psovod předmět (o váze 650 g) do vzdálenosti asi 10ti kroků. Zvukový povel k přinesení dává až když předmět klidně leží. Pes, který klidně sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "aport" rychle a přímým směrem běžet k předmětu, ihned jej uchopit a psovodu jej rychle přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu jej psovod po asi 3 vteřinách zvukovým povel "pusť" odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod předmět v pravé

připážené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda.

Aport skokem (100 cm překážka proutěná, o délce 150 cm, výšce 100 cm a šířce 80 cm)

Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před překážkou. Ze základního postoje odhodí psovod předmět (o váze 650 g) přes 100 cm vysokou překážku. Zvukový povel k přeskoku dává až když předmět klidně leží. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu přeskoku) skokem překonat překážku, rychle a přímým směrem doběhnout k předmětu, ihned jej uchopit a skokem překonat překážku zpět, a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pusť" předmět odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod předmět v pravé připážené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo vedle psovoda.

Aport šplhem (šikmá stěna 180 cm - Šikmá stěna sestává ze dvou, v horní části spojených stěn, 150 cm širokých a 191 cm vysokých. V dolní části jsou od sebe obě stěny vzdáleny tak, aby celková výška překážky byla 180 cm. Celá plocha šikmých stěn musí být potažena nekluzkým materiálem. Stěny jsou v horní části opatřeny 3 laťkami 24/48 mm.)

Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před šikmou stěnou. Ze základního postoje odhodí psovod předmět (o váze 650 g) přes šikmou stěnu. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu překonání šikmé stěny), překonat šplhem šikmou stěnu, rychle a přímým směrem doběhnout k předmětu, ihned jej uchopit a s předmětem šplhem překonat šikmou stěnu zpět, a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu psovod, asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pusť" předmět odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod předmět v pravé připážené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda.

IPO 1 oddíl "C"

- Cvik 1 : Vyhledání figuranta
- Cvik 2 : Vystavení a vyštěkání
- Cvik 3 : Pokus o útěk figuranta
- Cvik 4 : Obrana psa při hlídání
- Cvik 5 : Útok na psa z pohybu celkem

Vyhledání figuranta

Provedení: Figurant je ukryt v posledním úkrytu tak, aby nebyl pro psa viditelný. Psovod se psem se postaví na stanoviště mezi čtvrtým a pátým úkrytem, aby mohl psa vyslat do dvou stran. Provádění oddílu C začíná na pokyn rozhodčího. Na krátký zvukový povel "revír" a pokynový povel napřažením pravé nebo levé paže, který může být opakován, musí pes vyběhnout od psovoda rychle a cílevědomě k pátému úkrytu a ten oběhnout. Jakmile pes úkryt oběhne, zavolá jej psovod zvukovým povel "ke mně" (ten může být spojen se jménem psa) k sobě, a za pohybu jej vysílá dalším zvukovým povel "revír" k úkrytu, kde je skryt figurant. Psovod po dobu vyhledávání se pohybuje normálním krokem po pomyslné středové ose prohledávaného prostoru, kterou nesmí

opustit. Pes musí být vždy před psovodem. Jakmile přijde pes k úkrytu figuranta, musí psovod zůstat stát, další zvukové a pokynové povely nejsou dovoleny.

Vystavení a vyštěkání

Provedení: Pes musí figuranta pozorně vystavit a vytrvale vyštěkávat. Nesmí na figuranta skákat, dotýkat se ho, ani jej kousat. Na pokyn rozhodčího po cca 20ti vteřinách štekání jde psovod do vzdálenosti 5ti kroků k úkrytu za štekajícího psa. Na další pokyn rozhodčího odvolá si psa k noze, a postaví se s ním do základního postoje.

Pokus o útěk figuranta

Provedení: Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Místo, kam se má postavit, je označeno. Na pokyn rozhodčího pak odejde psovod se psem na určené místo k jeho odložení. Vzdálenost mezi figurantem a psem musí být 5 kroků. Psovod ponechá ležícího psa střežit figuranta a odchází k úkrytu tak, aby odtud mohl pozorovat psa, figuranta a rozhodčího. Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Bez váhání musí pes samostatně, energickým a silným zákusem útěku zabránit. Při tom smí kousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát samostatně psovod, v příslušném časovém odstupu, jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů k puštění. Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. Při dávání zvukového povelu "pusť" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí pes zůstat těsně u figuranta a pozorně jej střežit.

Obrana psa při hlídání

Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, dostává 2 rány obuškem. Jsou povoleny rány pouze na stehna či záď psa. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "pusť". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "pusť" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povelům "k noze" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi neodebírá.

Útok na psa z pohybu

Provedení: Psovod se psem se postaví na označené místo v úrovni prvního úkrytu na pomyslné středové ose prostoru. Psa může přidržovat rukou za obojek, nesmí jej však nijak ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího vystoupí figurant vybavený obuškem z úkrytu, a jde normálním krokem ke středové ose prostoru. Zde se otočí ke psovodu a psu a křikem s výhrůžnými pohyby na ně v běhu zaútočí. Jakmile se přiblíží k psovodu a psu na vzdálenost 40 - 30 kroků, psovod psa na pokyn rozhodčího vysílá k obraně zvukovým povelům "drž". Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Zákus musí být veden pouze do ochranného rukávu figuranta.

IPO - 2

dělí se na : oddíly A , B , C , D

IPO 2 oddíl "A"

Cizí stopa, nejméně 400 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 lomy (cca 90 stupňů), 2 předměty, nejméně 30 minut stará, čas k vypracování 15 min. Sledování stopy 80 bodů. Předměty (10+10) 20 bodů. Celkem 100 bodů.

IPO 2 oddíl "B"

- Cvik 1 : Ovladatelnost bez vodítka
- Cvik 2 : Odložení vsedě za pochodu
- Cvik 3 : Odložení vleže za pochodu s přivoláním
- Cvik 4 : Odložení ve stoje za pochodu
- Cvik 5 : Aport volný
- Cvik 6 : Aport skokem
- Cvik 7 : Aport šplhem
- Cvik 8 : Vysílání vpřed s odložením
- Cvik 9 : Odložení dlouhodobé

Obraty provádí psovod vlevo. Při těchto cvicích se může pes k noze psovoda dostávat obcházením nebo zepředu, vždy však stejným způsobem v průběhu celé zkoušky. Po předsednutí může pes zaujmout základní postoj u nohy psovoda jeho obcházením nebo zepředu.

Překážka má výšku 100 cm a šíři 150 cm. Šikmá stěna sestává ze dvou, v horní části spojených, stěn 150 cm širokých a 191 cm vysokých. V dolní části jsou od sebe obě stěny vzdáleny tak, aby celková výška překážky

byla 180 cm. Celá plocha šikmých stěn musí být potažena nekluzkým materiálem. Stěny jsou v horní části opatřeny 3 laťkami 24/48 mm. Při provádění aportu je povoleno použít jen dřevěných aportovacích činek -dále jen předmětů (aport volný o váze 1000 g, aport skokem a šplhem o váze 650 g).

Aport skokem (100 cm)

Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" předmět odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod předmět klidně v pravé připážené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda.

Aport šplhem (šikmá stěna 180 cm)

Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před šikmou stěnou. Ze základního postoje odhodí psovod předmět (o váze 650 g) přes šikmou stěnu. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu překonání šikmé stěny) překonat šplhem šikmou stěnu, rychle a přímým směrem doběhnout k předmětu, ihned jej uchopit, a s předmětem šplhem překonat šikmou stěnu zpět a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" předmět odebere.

Vysílání vpřed s odložením

Odložení dlouhodobé

IPO 2 oddíl "C"

Cvik 1 : Vyhledání figuranta

Cvik 2 : Vystavení a vyštěkání

Cvik 3 : Pokus o útěk figuranta

Cvik 4 : Obrana psa při hlídání

Cvik 5 : Doprovod ze za du

Cvik 6 : Přepad psa při doprovodu

Cvik 7 : Útok na psa z pohybu

Vyhledání figuranta

Vystavení a vyštěkání

Pokus o útěk figuranta

Provedení: Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Místo, kam se má postavit, je označeno. Na pokyn rozhodčího pak odejde psovod se psem na určené místo k jeho odložení. Vzdálenost mezi figurantem a psem musí být 5 kroků. Psovod ponechá ležícího psa střežit figuranta a odchází k úkrytu tak, aby odtud mohl pozorovat psa, figuranta a rozhodčího. Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Bez váhání musí pes samostatně, energickým a silným zákusem útěku zabránit. Při tom smí kousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit.

Obrana psa při hlídání

Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, dostává 2 rány obuškem. Jsou povoleny rány pouze na stehna či záď psa. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro pouštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "pust". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "pust" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval. Po puštění musí zůstat pes u figuranta, a pozorně jej střežit. Na pokyn rozhodčího jde psovod normálním krokem přímým směrem ke psu a zvukovým povel "k noze" zaujímá s ním základní postoj. Obušek figurantovi neodebírá.

Při úderech používá pomocník měkký obušek asi 55 cm dlouhý a 2 cm silný. Je obalen kůží nebo jiným měkkým materiálem a opatřen poutkem.

Přepad psa při doprovodu

Provedení: Při doprovodu následuje na pokyn rozhodčího bez zastavení přepad psa figurantem. Bez ovlivňování psovodem musí se pes bez váhání energickým a silným zákusem ubránit. Pes se přitom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, musí psovod zůstat na místě, na kterém se právě nachází. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro pouštění může dát psovod v příslušném časovém odstupu samostatně jeden zvukový povel.

Následuje boční doprovod figuranta k rozhodčímu na vzdálenost asi 20ti kroků.

Útok na psa z pohybu

Provedení: Psovod se psem se postaví na označené místo v úrovni prvního úkrytu na pomyslné středové ose prostoru. Psa může přidržovat rukou za obojek, nesmí jej však nijak ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího vystoupí figurant vybavený obuškem z úkrytu a běží ke středové ose prostoru. Jakmile tuto dosáhne, aniž by běh přerušil, otočí se čelně proti psovodu a psu a křikem a výhrůžnými pohyby na ně v běhu zaútočí. Jakmile se přiblíží k psovodu a psu na vzdálenost 50-40 kroků, psovod psa na pokyn rozhodčího vysílá k obraně zvukovým povelu "drž". Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Zákus musí být veden pouze do ochranného rukávu figuranta. Psovod nesmí opustit stanovisko. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit. Pro puštění může dát psovod samostatně v příslušném časovém odstupu jeden zvukový povel. Nepustí-li pes po prvním povoleném zvukovém povelu, dá rozhodčí psovodu pokyn k vydání až dvou dalších zvukových povelů "pust". Nepustí-li pes po třetím zvukovém povelu (jednom povoleném a dvou dodatečných), následuje diskvalifikace. V době vydání povelu "pust" musí psovod klidně stát, aniž by psa ovlivňoval.

IPO - 3

dělí se na : oddíl A
 oddíl B
 oddíl C
 celkem

IPO 3 oddíl "A"

Cizí stopa, nejméně 600 kroků dlouhá, 5 úseků, 4 lomy (cca 90 stupňů), 3 předměty, nejméně 60 minut stará, čas k vypracování 20 min. Sledování stopy 80 bodů. Předměty (7+7+6) 20 bodů. Celkem 100 bodů.

IPO 3 oddíl "B"

Cvik 1 : Ovladatelnost bez vodítka
Cvik 2 : Odložení vsedě za pochodu
Cvik 3 : Odložení vleže za poklusu s přivoláním
Cvik 4 : Odložení ve stoje za poklusu s přivoláním
Cvik 5 : Aport volný
Cvik 6 : Aport skokem
Cvik 7 : Aport šplhem
Cvik 8 : Vysílání vpřed s odložením
Cvik 9 : Odložení dlouhodobé

Ovladatelnost bez vodítka

Provedení: Psovod se psem jde k rozhořičmu, psa posadí a podá mu hlášení. Ze základního postoje musí pes na zvukový povel "k noze" psovoda pozorně, radostně a v přímém směru následovat. Musí se vždy nacházet u levého boku psovoda, lopatkou vždy v úrovni kolen psovoda. Při zastavení musí pes samostatně, rychle a v přímém směru usednout. Na začátku cviku jde psovod se psem, bez zastavení, 50ti krocih přímým směrem, po obratu čelem vzad a dalších 10ti až 15ti krocih předvede poklus a pomalou chůzi (vždy nejméně 10 kroků). Přechod z poklusu do pomalé chůze musí být proveden bez mezikroků. Jednotlivé změny způsobu chůze se musí od sebe zřetelně lišit rychlostí svého provedení. V normální chůzi se provádí nejméně po jednom obratu vpravo, vlevo a čelem vzad. V normální chůzi se provede minimálně jedno zastavení. **Během první chůze psovoda přímým směrem je v časovém odstupu 5ti vteřin dvakrát vystřeleno (ráže 6-9 mm), ze vzdálenosti nejméně 15 kroků od psa. Pes se k výstřelům musí zachovat lhostejně.** Ke konci cviku, na pokyn rozhodčího, prochází psovod se psem skupinou nejméně čtyř pohybujičích se osob. Psovod se psem ve skupině jednu osobu zprava a a jednu osobu zleva obchází, a nejméně jedenkrát se zde zastaví.

Odložení vsedě za pochodu

Provedení: Psovod se psem vykročí ze základního postoje v přímém směru. Po 10ti až 15ti krocih si pes na zvukový povel "sedni" rychle a v přímém směru sedne, aniž by psovod přerušil či změnil způsob chůze nebo se ohlížel. Po dalších asi 30ti krocih se psovod zastaví, a ihned se otočí k sedícímu psu.

Odložení vleže za poklusu s přivoláním

Odložení ve stoje za poklusu s přivoláním

Aport volný

Provedení: Ze základního postoje odhodí psovod předmět (o váze 2000 g) do vzdálenosti asi 10ti kroků. Zvukový povel k přinesení dává, až když předmět klidně leží. Pes, který klidně sedí vedle svého psovoda, musí

na zvukový povel "aport" rychle a přímým směrem běžet k předmětu, ihned jej uchopit, a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu jej psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" odebere. Po odebrání drží vzpřímený psovod předmět v pravé připažené paži. Na zvukový povel "k noze" si pes sedá rychle a přímo, vlevo vedle psovoda. V průběhu celého cviku nesmí psovod opustit stanoviště.

Aport skokem (100 cm)

Provedení: Psovod zaujme se psem základní postoj nejméně 5 kroků před překážkou. Ze základního postoje odhodí psovod předmět (o váze 650 g) přes 100 cm vysokou překážku. Zvukový povelk přeskoku dává, až když předmět klidně leží. Pes, který klidně a neupoutaný sedí vedle psovoda, musí na zvukový povel "hop" a "aport" (zvukový povel "aport" musí být dán v průběhu přeskoku) skokem překonat překážku, rychle a přímým směrem doběhnout k předmětu, ihned jej uchopit, a skokem překonat překážku zpět, a psovodu jej rychle a přímým směrem přinést. Pes si sedá těsně a přímo před psovoda a drží klidně předmět v tlamě tak dlouho, až mu psovod asi po 3 vteřinách zvukovým povel "pust" předmět odebere.

Aport šplhem (šikmá stěna 180 cm)

Vysílání vpřed s odložením

Odložení dlouhodobé

IPO 3 oddíl "C"

Cvik 1 : Vyhledání figuranta

Cvik 2 : Vystavení a vyštěkání

Cvik 3 : Pokus o útěk figuranta

Cvik 4 : Obrana psa při hlídání

Cvik 5 : Doprovod ze za du

Cvik 6 : Přepad psa při doprovodu

Cvik 7 : Útok na psa z pohybu

Cvik 8 : Obrana psa při hlídání

Vyhledání figuranta

Vystavení a vyštěkání

Pokus o útěk figuranta

Provedení: Na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta k opuštění úkrytu. Místo, kam se má postavit, je označeno. Na pokyn rozhodčího pak odejde psovod se psem na určené místo k jeho odložení. Vzdálenost mezi figurantem a psem musí být 5 kroků. Psovod ponechá ležícího psa střežit figuranta a odchází k úkrytu tak, aby odtud mohl pozorovat svého psa, figuranta a rozhodčího. Na pokyn rozhodčího se figurant pokusí o útěk. Bez váhání musí pes samostatně, energickým a silným zákusem útěku zabránit. Při tom smí kousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Na pokyn rozhodčího zůstává figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit.

Obrana psa při hlídání

Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího, podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, dostává 2 rány obuškem. Jsou povoleny rány pouze na stehna či záď psa. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit.

Přepad psa při doprovodu

Provedení: Při doprovodu následuje na pokyn rozhodčího, bez zastavení přepad psa figurantem. Bez ovlivňování psovodem musí se pes bez váhání energickým a silným zákusem ubránit. Pes se přitom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, musí psovod zůstat na místě, na kterém se právě nachází. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit.

Útok na psa z pohybu

Provedení: Psovod se psem se postaví na označené místo v úrovni prvního úkrytu na pomyslné středové ose prostoru. Psa může přidržovat rukou za obojek, nesmí jej však nijak ovlivňovat. Na pokyn rozhodčího vystoupí

figurant vybavený obuškem z úkrytu a běží ke středové ose prostoru. Jakmile tuto dosáhne, aniž by běh přerušil, otočí se čelně proti psovodu a psu a křikem a výhrůžnými pohyby na ně v běhu zaútočí. Jakmile se přiblíží k psovodu a psu, na vzdálenost cca 60 kroků, psovod psa na pokyn rozhodčího vysílá k obraně zvukovým povelům "drž". Pes musí útoku energickým a silným zákusem zabránit. Zákus musí být veden pouze do ochranného rukávu figuranta. Psovod nesmí opustit stanoviště. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit.

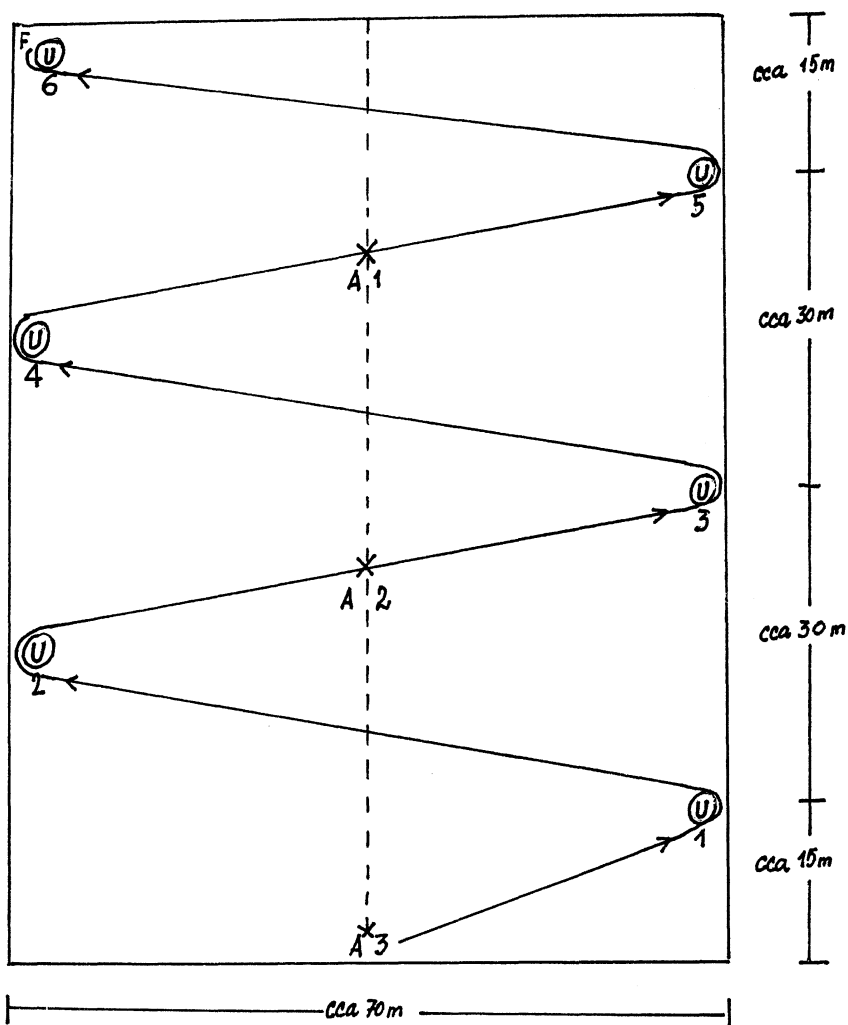
Obrana psa při hlídání

Provedení: Po hlídání figuranta psem, které trvá asi 5 vteřin, na pokyn rozhodčího podnikne figurant útok na psa. Bez ovlivňování psovodem se musí pes energickým a silným zákusem ubránit. Pes se při tom smí zakousnout pouze do ochranného rukávu figuranta. Jakmile se pes zakousne, dostává 2 rány obuškem. Jsou povoleny rány pouze na stehna či záď psa. Na pokyn rozhodčího zůstane pak figurant klidně stát, pes jej musí ihned pustit.

Zkouška psa stopaře IPO-FH

Dvě cizí stopy, každá 1800 kroků, 8 úseků, 7 lomů, 7 předmětů + 1 identifikační předmět (nehodnotí se), asi 180 min. stará, křížení, čas k vypracování 45 minut.

Nákres provádění oddílu C, cviku 1 „Vyhledání figuranta“

A 1 = stanoviště u IPO 1	F	= figurant
A 2 = stanoviště u IPO 2	—	= vyhledávání figuranta (revír)
A 3 = stanoviště u IPO 3	- - -	= pomyslná středová osa
U		= úkryt 1, 2, 3, ... 6-pořadí

II. Zkušební řád pro sportovní výcvik psů v České republice

METODIKA A PROVÁDĚNÍ CVIKŮ

Oddíl I. Pachové práce

Pokládání stop a předmětů. Tvar stopy, délku, umístění v terénu, počet předmětů a jejich umístění určuje rozhodčí ve shodě s podmínkami zkoušky.

Oddíl II. Cviky poslušnosti

Základní ovladatelnost

Přivolání psa. Cílem cviku je, aby pes na povel psovoda okamžitě, rychle a přímo přiběhl k psovodovi. Přivolání psa lze vyžadovat za pohybu nebo klidu psovoda, pes musí být od psovoda vzdálen minimálně 10 kroků. Psovod hlásí rozhodčímu předem, pro který způsob se rozhodl (ZZO, ZM, ZMMP). U cviků, kde se provádí přivolání z vysílání, nedoběhne-li pes do poloviny předepsané vzdálenosti, nelze přivolání hodnotit. Podle způsobu použití a okamžité potřeby rozlišujeme použití povelové techniky, která souvisí s provedením závěru cviku, kdy:

- při pokračujícím pohybu psovoda je pes přivolán k noze a dále pokračují společně v určeném pohybovém rytmu
- při klidu psovoda pes po přiběhnutí usedá ihned těsně před psovoda.

Ovladatelnost psa na vodítku nebo bez vodítka. Cílem cviku je, aby pes sledoval přesně a ukázněně psovoda při chůzi, poklusu, změnách směru pochodu nebo při obrazech na místě. Psovod dává psu povel při vykročení, změně směru nebo pohybového rytmu, zastavení a obrazech na místě.

Polohy psa při klidu psovoda

Cvik ve svém souhrnu sleduje možnost stojícího psovoda, aby povelusměřil psa k zaujetí polohy sedni, lehni nebo vstaň. Podle požadavku zkoušky se cvik provádí se psem u nohy na vodítku, volně se psem na jeden krok před psovodem nebo ve vzdálenosti 20 kroků před psovodem. Cvik se může prověřit i několikerým provedením každé polohy. Při zaujímání polohy nesmí docházet ke změně stanoviště psa.

Polohy psa při pohybu psovoda a psa

Cvik sleduje usměrnění psa povelusměřem do určité polohy za pochodu a setrvání v ní až do ukončení cviku, to je do příchodu psovoda ke psu. Podle druhu nebo stupně zkoušky se odložení psa (krátkodobé) provádí do polohy sedni, lehni a stůj. Psovod při provádění cviku se nesmí zastavovat nebo se ohlížet na psa, zda tento úkol splnil či nikoli, musí pokračovat v určeném směru a pohybovém rytmu. Pes musí polohy zaujímat okamžitě, rychle a přesně. Povel k zaujetí polohy dává psovod na pokyn rozhodčího přibližně po 10 krocích chůze, psovod se zastavuje na pokyn rozhodčího ve vzdálenosti přibližně 30 kroků.

Přinášení předmětů (aportování)

Předměty určené k provádění těchto cviků musí být předem umístěny na cvičební ploše. Přinášení předmětů se u vyšších zkoušek ztěžuje aportováním přes překážku skokem nebo šplhem. Jako předmětu psovoda při aportování nelze použít hračky nebo část výstroje psa (míček a krátký pešek bez poutka je povolen). Při volném aportování nutno předmět odhodit do vzdálenosti nejméně 10 kroků. Při aportování přes překážku nebo šplhem se neurčuje vzdálenost psovoda od překážky, ponechá se na jeho úvaze. Provedení cviku se dělí do čtyř částí, k jejich předvedení dává pokyn rozhodčí:

- odhození předmětu
- vyslání psa k přinesení předmětu
- odebrání předmětu
- usednutí psa k noze psovoda.

Překonání překážek

Účelem této skupiny cviků je, aby pes na povel dovedl zdolávat rozličné druhy a typy překážek různou pohybovou mechanikou.

Skok vysoký. Výška překážky 100 cm, u malých plemen 50 cm. Pes překonává překážku skokem. Při přeskoku se nesmí překážky dotýkat. Překážku tvoří plná, pevná stěna.

Skok šplhem. Překážku pro šplh tvoří dvě stěny dlouhé 1,9 m a široké 1,5 m, nahore spojené a na zemi rozevřené tak, že kolmá výška je 1,8 m (malá plemena u zkoušky ZMP 1 a ZPS - 160 cm). Na stěnách jsou v horní polovině umístěny tři stoupací latě ve vzdálenosti 20, 45, 45 cm od sebe. Při provádění skoku nebo šplhu se vzdálenost psůvoda a psa od překážky nestanovuje, ponechává se na úvaze psůvoda. Způsob, jakým má pes překážku překonat, určuje již sám odstup psůvoda od překážky při skoku nebo šplhu.

Chůze psa po žebříku a po kladině. V požadavcích zkoušek jsou tyto dva metodicky rozdílné cviky, které se nacvičují odděleně, spojeny v jeden cvik. Podle druhu zkoušek nebo jejich stupňů rozlišujeme:

- a) kladinu nízkou, širokou 30 cm, 500 cm dlouhou, ve výši 1 m nad zemí, kladina má na obou koncích náběhová prkna, 350 cm dlouhá
- b) kladinu vysokou, 30 cm širokou, 500 cm dlouhou, ve výši 2 m nad zemí, pro výstup a sestup jsou žebříky se sklonem asi 45°, žebříky mají standardní typ, jsou široké asi 40 cm, vzdálenost příček od sebe asi 30 - 40 cm, příčky žebříků nesmějí být širší než 5 cm a nesmějí se upravit jako schůdky. Před začátkem cviku stojí psůvoda s volným psem u nohy v libovolné vzdálenosti před patou žebříku nebo náběhového prkna. Na pokyn rozhodčího dá vodu psu povel k překonání překážky.

Pomocné cviky

Štěkáání na povel se podle stupně zkoušky liší polohou a umístěním psa.

Plížení psa. Podle požadavku zkoušky se provedení cviku rozlišuje na plížení psa se souběžně jdoucím psůvodem a na samostatné plížení psa směrem k psůvodovi, vždy na vzdálenost 10 kroků. Při plížení u nohy psůvoda položí psa, dá psu povel k plížení a zároveň vyjde. Během plížení psa určeným směrem se povoluje opakování povelu a slovní pochvala psa. Po dosažení určené vzdálenosti se psůvoda zastaví a pes na povel psůvoda usedne k jeho levé noze. Během cviku není pes na vodítku. Při samostatném plížení odloží psůvoda psa a odejde do vzdálenosti 10 kroků. Proveďte obrát čelem vzad a dá psu povel k plížení.

Vysílání psa vpřed. Účelem cviku je usměrnit povel pohyb psa do určeného místa. Cvik vysílání psa se zkouší jednou nebo dvakrát, směr druhého pokusu nutno posunout o 90°. Délka dráhy je 30 nebo 50 kroků. Směr a výchozí postavení určuje rozhodčí. Psůvoda se psem, který sedí u jeho levé nohy, stojí na určeném místě. Na pokyn rozhodčího vyšle psůvoda psa do určeného směru. Po dosažení stanovené vzdálenosti psůvoda psa zastaví povel v poloze vleže. Tím cvik končí. Po přivolání psa se provádí případný druhý pokus. Stanoviště psůvoda se při obou pokusech nemění. Pes má na povel běžet rychle v určeném směru až do doby, kdy jej psůvoda povel zastaví.

Základní požadavky

Ponechání psa na místě. Účelem cviku je, aby psůvoda mohl ponechat psa na určeném místě po určitou dobu, aniž by pes místo opustil. Pes po dobu odložení nemá vstávat, sedat si, válet se, štěkat, popolázat nebo popocházet. Pes nesmí určené místo opustit (se ztrátou se tolerují tři kroky). Přitom není chybou poloha vleže na levém či pravém stehně. Umístění psůvoda je 15, 25 a 50 kroků od psa, psůvoda stojí čelem ke psu nebo je v úkrytu vzdáleném rovněž 50 kroků od ležícího psa. Rušivými vlivy může být přítomnost jiných osob či jiných psů, kteří provádějí cviky ve vzdálenosti ne kratší než 20 kroků. Psůvoda nesmí na psa působit a ovlivňovat jej k setrvání na místě. U psa nelze ponechat předmět nebo předměty, které by jej měly na místě zdržet. Cvik odložení psa se provádí v závěru části poslušnosti. Odložení trvá po dobu, kdy další pes plní cviky poslušnosti téhož typu zkoušky nebo po dobu, odpovídající témuž typu zkoušky. U zkoušky ZZO, ZM, ZVV 1 stojí psůvoda se psem na značce, kde bude provádět odložení do doby než další pes provede přivolání, potom na pokyn rozhodčího psa odkládá a odchází na určenou vzdálenost. Pro odložení dlouhodobé jsou na cvičišti vytyčena dvě místa, zvlášť pro feny a pro psy, vzdálenost mezi nimi je 5 kroků.

Klid psa při střelbě. Střelba se u zkoušky ZM provádí při cviku ovladatelnost na vodítku, u zkoušky ZVV 1 při cviku odložení za pochodu vleže, když se psůvoda na povel rozhodčího zastavuje, u zkoušky ZVV 2 při cviku aport skokem, když se pes chystá uchopit aport, u zkoušky ZVV 3 při cviku aport šplhem, když se pes chystá uchopit aport a dále u všech stupňů při dlouhodobém odložení. U zkoušky ZZO se střelba neprovádí. **Ráže použité pistole je stanovena v rozmezí 6 - 9 mm.** Klid psa při střelbě (hluku) se hodnotí po celou dobu trvání zkoušky. To znamená, že se hodnotí chování psa i k hlukům, které vyplývají z provozu nebo z prostředí (střílení motorů z výfuku, hluk letadla apod.) Pes má být po výstřelu klidný a nesmí se dát rušit v požadované činnosti. Pokud pes po výstřelu projeví bázlivost nebo agresivitu, která mu nedovoluje plnit úkoly, nutno jej ze zkoušky odvolat. Dílčí bodové ztráty při střelbě se udělují u cviku, kde se projeví. Přesuny mezi jednotlivými cviky se

provádí na vodítku (u stupňů zkoušek, kde je vedení psa na vodítku vyžadováno) nebo na volno – vyžaduje se přesné provedení ovladatelnosti, případné bodové ztráty se uplatní u navazujícího cviku.

Cviky obrany

Odhalení pomocníka

Pomocník (figurant) je vybaven ochranným rukávem, ochrannými kalhotami, případně i vestou a je vyzbrojen měkkým obuškem. Průzkum terénu. Účelem cviku je, aby pes vyhledal pomocníka nebo pomocníky v určeném prostoru. Prostor pro průzkum terénu musí být takový, aby činnost psa byla přesvědčivá. Přirozený terén musí obsahovat dostatek úkrytů, na cvičišti (stadionu) musí být vždy rozmístěno 6 zástěn (3 + 3).

Označení pomocníka. Účelem cviku je, aby pes svým chováním označil psovodovi místo úkrytu pomocníka. Pes má místo úkrytu pomocníka oznámit štěkotem. Jiný způsob je povolen pouze u zkoušky ZM (vystavení či napadnutí znamená ztrátu dílčích bodů). Nalezenou osobu nesmí pes napadat nebo od ní odbíhat. Pomocník nesmí psa v průběhu cviku upozorňovat na místo svého úkrytu, dráždit jej k napadení, vyštěkání nebo setrvání psa na místě, kde je ukryt.

Pokud pes pomocníka označil nebo jej vyštěká, musí jej střežit nebo štěkat až do příchodu psovoda. Jakmile pes označí úkryt pomocníka, jde psovod na pokyn rozhodčího k místu úkrytu pomocníka.

Odvolání psa od pomocníka po vyštěkání se může provádět dvěma způsoby:

- psovod si stoupne 1 krok za psa a na pokyn rozhodčího jej odvolá k noze
- psovod se zařadí vedle psa a na pokyn rozhodčího přejde se psem u nohy na určené místo

Zajištění pomocníka

Prohlídka pomocníka. Psovod vyzve pomocníka, aby vystoupil z úkrytu a dal ruce nad hlavu. Po dobu udílení pokynů pomocníkovi sedí pes u levé nohy psovoda. U zkoušky ZVV 1 jej může psovod přidržovat za obojek. Když pomocník zaujme požadovanou polohu, položí psovod psa proti pomocníkovi ve vzdálenosti přibližně 5 kroků. Prohlídku provádí psovod tím, že obejde pomocníka, odebere mu obušek a ze zadu jej prohlédává. Po ukončení prohlídky se psovod vrací ke psu, aniž by křížil osu mezi ním a pomocníkem. Pes sedá na povel k levé noze psovoda. Pomocník připažuje ruce po ukončení prohlídky nebo po návratu psovoda ke psu a to vždy na pokyn psovoda.

Ochrana psovoda

Účelem cviku je, aby pes chránil psovoda před útokem pomocníka a pomáhal při likvidaci útoku. Psovod se sám aktivně nebrání a likvidování útoku pomocníka ponechává psu.

Přepadení psovoda navazuje na cviky:

- a) výslech pomocníka
- b) prohlídka pomocníka
- c) doprovod pomocníka (pomocníků).

Pes musí v okamžiku přímého ohrožení psovoda ihned a přesvědčivě provést zákrok na pomocníka. Jakmile pomocník přestane klást odpor (na pokyn rozhodčího), má pes pomocníka na povel psovoda nebo samostatně pustit a dále jej střežit. Povel "pust" lze zaměnit oslovením psa jménem. Při doprovodu dvou pomocníků se v okamžiku zákroku dává druhý pomocník na útěk. Pes jej má samostatně zadržet.

Samostatná činnost psa

Psovod se psem, sedícím u nohy, stojí na místě, které určí rozhodčí. Psovod může psa přidržovat za obojek. Současně je v určité vzdálenosti připraven i pomocník, vyzbrojený obuškem. Na pokyn rozhodčího vyjde pomocník z úkrytu a odchází. Psovod vyzve pomocníka k zastavení. Když pomocník na výzvu reaguje útekem, vypouští psovod psa k zadržení pomocníka. Podle druhu nebo stupně zkoušky zůstává psovod na místě nebo ihned běží za psem. Když pes pomocníka dostihne, provede ihned zákrok. Na pokyn rozhodčího přestává pomocník klást odpor a pes jej má pustit a střežit do příchodu psovoda. Po příchodu k místu zadržení psovod psa odvolá k noze (ze vzdálenosti 1 kroku) nebo se zařadí ke psu.

Odolnost psa

Cílem cviku je přezkoušení odolnosti psa vůči úderu a tvrdosti psa při střetech a boji s pomocníkem. Podle požadavku zkoušky se cvik přezkoušuje samostatně nebo navazuje na předešlý cvik. Při samostatném přezkoušování stojí psovod se psem v určené vzdálenosti proti pomocníkovi a drží psa za obojek. Na pokyn rozhodčího vydráždí pomocník psa a provede útok. V okamžiku útoku pomocníka vysílá psovod psa. Za psem jde až na pokyn rozhodčího. V případě spojení cviku odolnost se cvikem samostatná činnost (zadržení s protiútokem), provádí pomocník protiútok ze vzdálenosti cca 30 kroků při doběhu psa. Pes musí bez ohledu na chování pomocníka provést zákrok. Před zákrokem psa se snaží pomocník uplatnit vizuální nebo sluchové vjemy, které mohou mít negativní vliv na zákrok psa (nářehy, křik).

Při úderech používá pomocník měkký obušek asi 55 cm dlouhý a 2 cm silný. Je obalen kůží nebo jiným měkkým materiálem a opatřen poutkem.

Údery musí odpovídat druhu a stupni zkoušky a nesmí být vedeny do míst snadné zranitelnosti psa. Po ukončení cviku jde psovod ke psu a odvolává jej k noze (1 krok) nebo se zařadí vedle psa.

ROZSAH ZKOUŠEK

Oddíl I. Zkoušky všestranného výcviku

Zkouška základního minima (ZM)

Stáří psa nejméně 12 měsíců. Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou Z = povel zvukový, P = povel posunkový. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně. Oslovení psa jménem je možné vždy před zvukovým povelom.

Náplň zkoušky ZM.

S t o p a :

Stopa vlastní, nejméně 150 kroků dlouhá, min.15 minut stará, jednou lomená v pravém úhlu, předmět zakončující stopu.

Časový limit pro vypracování stopy je 5 minut.

P o s l u š n o s t :

- a) přivolání psa (libovolný ze dvou způsobů)
- b) ovladatelnost psa na vodítku (střelba)
- c) sedni-lehni-vstaň (na vodítku u nohy)
- d) aport volný (předmět psovoda)
- e) odložení psa (vzdálenost 15 kroků)

O b r a n a :

- a) průzkum terénu (30x40 kroků, dvě zástěny)
- b) označení pomocníka
- c) ochrana psovoda
- d) zadržení pomocníka (hladké, 25 kroků)
- e) odolnost psa (náznak úderů)

Průzkum se provádí v přírodním terénu 30 x 40 kroků nebo na zástěny (3 + 3) na stadionu (hřišti) 80 x 100 kroků. Psovod prochází s upoutaným psem až na úroveň pátého úkrytu.

Jakmile pes pomocníka při průzkumu terénu spatří nebo jej navětrí, psovod zůstává klidně stát a může psa povely vybízet k označení pomocníka. Po označení pomocníka psovod psa přidrží za obojek a vyzve pomocníka aby vystoupil. Ze vzdálenosti asi 5 kroků pomocník psa vydráždí a na pokyn rozhodčího podnikne na psovoda útok. V okamžiku útoku pomocníka psovod vypouští psa. Na útok pomocníka odpovídá pes provedením zákroku. Když pes provede zákrok, pomocník se psem ještě krátkou dobu bojuje a přitom naznačuje údery. Na pokyn rozhodčího přestává pomocník klást psu odpor a zůstává klidně stát. Psovod odvolá psa, uchopí za obojek a psa drží. Zatím pomocník odbíhá směrem od psovoda a psa. Jakmile se vzdálenost od psovoda se psem prodlouží na 25 kroků, dá rozhodčí pokyn k vypuštění psa.

Psovod běží za psem ihned po jeho vypuštění. Po dostižení pomocníka má pes provést zákrok. Na pokyn rozhodčího přestává pomocník klást psu odpor a psovod může dát povel k puštění.

Na pokyn rozhodčího odvolá psovod psa, připne jej na vodítko a hlásí rozhodčímu ukončení obrany.

Zkouška všestranného výcviku psa prvního stupně (ZVV 1)

Stáří psa nejméně 14 měsíců.

Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou Z = povel zvukový, P = povel posunkový. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně. Oslovení psa jménem před povelom je možné pouze u cviků, u kterých ZŘ předepisuje nebo povoluje zvukový povel a to pouze jednou před zahájením cviku.

Náplň zkoušky ZVV 1, dosažitelné body

S t o p a :

Stopa vlastní, nejméně 350 kroků dlouhá, min. 30 minut stará, dvakrát lomená v pravém úhlu, 1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.

Časový limit pro vypracování stopy je 10 minut.

P o s l u š n o s t :

- a) přivolání psa za pochodu k noze
- b) ovladatelnost psa na vodítku
- c) sedni-lehni-vstaň (na vodítku u nohy)
- d) za pochodu odložení vleže (střelba)
- e) štěkání psa (pes sedí u nohy na vodítku)

- f) aport volný (činka psovoda)
- g) skok vysoký (100 cm)
- h) skok šplhem (180 cm, jedním směrem)
- ch) kladina nízká (jedním směrem)
- i) odložení psa (25 kroků)

O b r a n a:

- a) odhalení pomocníka
 - průzkum terénu (40x50 kroků, čtyři zástěny)
 - vyštěkání pomocníka
- b) zajištění pomocníka
 - prohlídka pomocníka
 - výslech pomocníka
- c) ochrana psovoda
 - přepadení psovoda při výslechu
 - ovladatelnost psa (pouštění)
- d) samostatní činnost psa
 - zadržení pomocníka (hladké 50 kroků)
 - ovladatelnost (pouštění)
- e) odolnost psa
 - útok na psa se 2 údery po zákusu
 - ovladatelnost (pouštění)

Průzkum se provádí v přírodním terénu 40 x 50 kroků nebo na zástěny (3 + 3) na stadionu (hřišti) 80 x 100 kroků. Psovod prochází s upoutaným psem až na úroveň třetího úkrytu.

Během výslechu se mění rozhovor mezi pomocníkem a psovodem postupně v hádku, která vrcholí napadením psovoda. Psovod smí psa přidržovat za obojek. V okamžiku útoku psovod vypouští psa k provedení zákroku. Na pokyn rozhodčího přestává pomocník klást odpor a zůstává klidně stát. Jakmile přestane pomocník bojovat se psem, musí jej pes pustit. Psovod může ovlivnit psa povelům k puštění pomocníka. Když pes pomocníka pustí, psovod usměrní psa k noze, upoutá psa na vodítko a odcházejí na určené místo podle pokynu rozhodčího.

Při hladkém zadržení je pes držen za obojek a psovod jej vypouští po vyzvání pomocníka k zastavení a jeho následném útěku. Psovod vybíhá za psem ihned po vypuštění psa. Cvik odolnosti psa se přezkušuje samostatně na vzdálenost 10 kroků a vyžadují se při něm 2 lehké údery po zákusu psa. Na pokyn rozhodčího odvolá psovod psa, připne jej na vodítko a hlásí ukončení obrany.

Zkouška všestranného výcviku psa druhého stupně (ZVV 2)

Kritéria pro zkoušku ZVV 2

Stáří psa nejméně 16 měsíců. Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou: Z = povel zvukový, P = povel posunkový. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně.

Náplň zkoušky ZVV 2

S t o p a :

Stopa cizí, nejméně 500 krokům dlouhá, min. 1 hodinu stará, dvakrát lomená v pravém úhlu, 1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.

Časový limit pro vypracování stopy je 15 minut.

P o s l u š n o s t:

- a) ovladatelnost psa bez vodítka
- b) sedni-lehni-vstaň (1 krok před psovodem)
- c) za pochodu odložení vstoje
- d) štěkání psa (pes stojí 1 krok před psovodem)
- e) plížení psa u nohy psovoda (10 kroků)
- f) aport skokem (100 cm, činka psovoda 1kg - střelba)
- g) kladina vysoká (jedním směrem)
- h) vysílání psa (30 kroků)
- ch) přivolání psa (pes sedá před psovoda)
- i) odložení psa (50 kroků)

O b r a n a :

- a) odhalení pomocníka
 - průzkum terénu (60x100 kroků, 6 zástěn)
 - vyštěkání pomocníka
- b) zajištění pomocníka
 - prohlídka a výslech pomocníka

- doprovod pomocníka (20 kroků)
- c) ochrana psovoda
- přepadení psovoda při prohlídce
- ovladatelnost (pouštění)
- d) samostatná činnost psa
- zadržetí pomocníka (100 kroků)
- ovladatelnost (pouštění)
- e) odolnost psa
- útok na psa, 2 údery po zákusu
- ovladatelnost (pouštění)

Cvik přivolání psa ke mně se provádí z cviku vysílání psa, který se provádí na cvičišti. Průzkum se provádí v přírodním terénu 60 x 100 kroků nebo na zástěny na stadionu (hřišti) 80 x 100 kroků. Při zadržetí pomocníka vybíhá psovod za psem ihned po vypuštění psa. Cvik odolnosti psa se přezkušuje samostatně na vzdálenost 20-ti kroků.

Zkouška všestranného výcviku psa třetího stupně (ZVV 3)

Kritéria pro zkoušku ZVV 3

1 Stáří psa nejméně 18 měsíců.

Náplň zkoušky ZVV 3

S t o p a:

Stopa cizí, nejméně 1000 kroků dlouhá, min. 3 hodiny stará, dvakrát lomená v pravém úhlu, 1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.

Časový limit pro vypracování stopy je 20 minut.

P o s l u š n o s t:

- a) ovladatelnost psa bez vodítka
- b) sedni-lehni-vstaň (20 kroků před psovodem)
- c) za pochodu odložení v sedě
- d) štěkání psa (vleže 20 kroků před psovodem)
- e) plížení psa (10 kroků)
- f) aport šplhem (1,8 m, činka pořadatele 1 kg těžká - střelba)
- g) kladina vysoká (oba směry)
- h) vysílání psa vpřed (2 x provedení, 50 kroků)
- ch) přivolání psa před psovoda (2 x provedení)
- i) odložení psa (psovod v úkrytu 50 kroků)

O b r a n a:

- a) odhalení pomocníka
- průzkum terénu (80x100 kroků, 6 zástěn)
- vyštěkání pomocníka
- b) zajištění pomocníka
- prohlídka, výslech, doprovod pomocníka (20 + 10 kroků)
- hlídání pomocníka (2 + 1 minuta)
- c) ochrana psovoda
- přepadení psovoda při doprovodu pomocníka
- ovladatelnost (pouštění)
- d) samostatná činnost psa
- zadržetí pomocníka (150 kroků)
- ovladatelnost (pouštění)
- e) odolnost psa
- cvik se napojuje na cvik zadržetí (při protiútoky dva údery po zákusu)

Přivolání se hodnotí 2x z obou směrů vysílání (5 + 5 b). Pes sedá před psovoda. Cviky se provádí mimo cvičiště. Průzkum terénu se provádí v přírodním terénu nebo na stadionu (hřišti) 80 x 100 kroků. Při cviku hlídání pomocníka, odchází pomocník po uplynutí dvou minut od doby ukrytí psovoda, nejkratší cestou od psa. Jakmile pes zakročí, pokračuje cvik hlídání pomocníka ještě jednu minutu. Při cviku zadržetí pomocníka zůstává psovod stát na místě, ze kterého vyslal psa k zadržetí pomocníka, až do doby dokončení cviku (zákrok a pouštění). Ke psu jde na pokyn rozhodčího. Při cviku b) v obraně se vyžaduje samostatné pouštění psa. Při nutnosti použití povelu na puštění v těsné blízkosti psa se anuluje celý cvik hlídání pomocníka. U ostatních cviků jsou 3 povely pro pouštění povoleny. Odolnost psa se hodnotí při cviku zadržetí s protiútokem.

Zkoušky speciálního výcviku

Zkouška psa stopaře prvního stupně (ZPS 1)

Stáří psa nejméně 18 měsíců.

Stopa:

Stopa cizí, nejméně 500 kroků dlouhá, min. 2 hodiny stará, čtyřikrát lomená, z toho jednou v ostrém úhlu, 1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.

Časový limit pro vypracování stopy je 20 minut.

Poslušnost:

podle ZVV 1

Skok šplhem pro malá plemena se provádí na překážce 160 cm vysoké.

Zkouška psa stopaře druhého stupně (ZPS 2)

Stáří psa nejméně 18 měsíců.

Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou Z = zvukový povel, P = posunkový povel. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně.

Stopy

A) stopa cizí, nejméně 1500 kroků dlouhá, min. 4 hodiny stará, dvakrát lomená v pravém úhlu, položená přes používanou cestu, 1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.

Časový limit pro vypracování stopy je 35 minut.

B) stopa cizí, nejméně 500 kroků dlouhá, min. 1 hodinu stará, čtyřikrát lomená, z toho jednou v ostrém úhlu, křížená jinou osobou, 1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje. První lom vždy pravoúhlý, ostrý lom přibližně 45°.

Časový limit pro vypracování stopy je 15 minut.

Poslušnost:

podle ZVV 3

Aport šplhem pro malá plemena se provádí na překážce 160 cm vysoké, činka psovoda.

Zkouška psa obránáře prvního stupně (ZPO 1)

Stáří psa nejméně 18 měsíců. Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou Z = povel zvukový, P = povel posunkový. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně.

Náplň zkoušky ZPO 1

Poslušnost:

podle ZVV 1

Obrana:

a) odhalení pomocníka

- průzkum terénu (60x100 kroků, terén přírodní, čas 5 minut)

- vyštěkání pomocníka

b) zajištění pomocníka

- prohlídka, výslech, doprovod (20 + 10 kroků)

- hlídání pomocníka (2+1 minutu)

c) ochrana psovoda

- přepad psovoda při doprovodu pomocníka

- ovladatelnost (pouštění)

d) samostatná činnost psa

- zadržení pomocníka (150 kroků)

- ovladatelnost (pouštění)

e) odolnost psa

- navazuje na cvik zadržení (2 údery po zákusu)

Při cviku hlídání pomocníka odchází pomocník po uplynutí dvou minut od doby ukrytí psovoda, nejkraťší cestou od psa. Jakmile pes provede zákrok pokračuje hlídání ještě jednu minutu. Při cviku zadržení pomocníka zůstává psovod stát na místě, ze kterého vyslal psa k zadržení, až do doby dokončení cviku (zákrok a pouštění). Ke psu jde na pokyn rozhodčího. Při cviku b) v obraně se vyžaduje samostatné pouštění psa. Při nutnosti použití povelu na pouštění v těsné blízkosti psa se anuluje celý cvik hlídání pomocníka.

Zkouška psa obránáře druhého stupně (ZPO 2)

Stáří psa nejméně 18 měsíců.

Poslušnost:

podle ZVV 3

O b r a n a:

- a) odhalení pomocníků
 - průzkum terénu(60x200 kroků, terén přírodní, 2 pomocníci, čas 10 minut)
- vyštěkání pomocníků (2 pomocníci)
- b) zajištění pomocníků
 - prohlídka, výslechy, doprovody
 - hlídání pomocníků (2+1 minuta)
- c) ochrana psovoda
 - přepadení při prohlídce
 - ovladatelnost
 - přepadení při doprovodu
 - ovladatelnost
- d) samostatná činnost psa
 - zadržetí pomocníka (200 kroků)
 - ovladatelnost
 - útok druhého pomocníka (50 kroků)
 - ovladatelnost
- e) odolnost psa
 - cvik se napojuje na protiútoky dvou pomocníků na psa (při protiútku vždy dva úderů po zákroku)

Obrana se provádí se dvěma pomocníky. Vzdálenost mezi úkryty pomocníků při cviku odhalení pomocníků musí být nejméně 100 kroků. Nalezení pomocníků při cviku odhalení pomocníků musí odpovídat pořadí jejich umístění v terénu. Po nalezení pomocníka se provádí jeho prohlídka. Během prohlídky provádí pomocník přepad psovoda. Po zákroku psa psovod prohlídku pomocníka dokončí a provádí výslech pomocníka. Po výslechu předá psovod pomocníka vedoucímu akce, který během průzkumu terénu postupoval za psovodem spolu s rozhodčím. Vedoucí akce s pomocníkem zůstávají na místě až do dalšího splnění podmínek zkoušky. Po nalezení druhého pomocníka následuje jeho prohlídka, výslech a doprovod k vedoucímu zkoušek. Odtud pokračuje doprovod obou pomocníků. Během doprovodu, po ujití asi 20 kroků, podnikne jeden z pomocníků na psovoda útok, druhý pomocník začne utíkat z místa střetu. Zadržetí druhého pomocníka má být provedeno do vzdálenosti 20-ti kroků. Pes má zlikvidovat útok pomocníka a zadržet pomocníka, který se snažil utéct. Po likvidaci útoku a úniku pomocníků pokračuje doprovod obou pomocníků asi 20 kroků až k místu dalšího cviku - hlídání. Při cviku hlídání se pomocníci rozcházejí na pokyn rozhodčího po uplynutí dvou minut po ukrytí psovoda. Když pes provede zákrok u jednoho z nich, druhý pomocník utíká zatímco první pomocník zůstane stát. Zadržetí druhého pomocníka má být provedeno do vzdálenosti 20ti kroků. Po likvidaci úniku obou pomocníků pokračuje jejich střetnutí ještě jednu minutu. Při cviku samostatná činnost psa zůstává psovod stát na místě, ze kterého vyslal psa k zadržetí pomocníka, po ukončení boje prvního pomocníka, vybíhá z úkrytu vzdáleného 50 kroků druhý pomocník a útočí na psa až do doby dokončení cviku (zákrok a samostatné puštění). Ke psu jde na pokyn rozhodčího. S výjimkou počátku cviku "samostatná činnost" má pes provádět zákroky samostatně. U cviků b), c) přepadení při doprovodu prvním pomocníkem a d) útok prvního pomocníka obrany se vyžaduje samostatné puštění. Při nutnosti použití povelu na puštění v těsné blízkosti psa se anuluje celý cvik. U ostatních cviků jsou 3 povely pro puštění povoleny.

Zkoušky základního minima malých plemen ZMMP

Stáří psa nejméně 12 měsíců.

Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou Z = povel zvukový, P = povel posunkový. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně. Oslovení psa jménem je možné vždy před zvukovým povelu.

Náplň zkoušky ZMMP:

S t o p a:

podle ZM

P o s l u š n o s t:

podle ZM

S p e c i á l n í c v i k y:

- a) rozlišování předmětů psovoda
 - první úspěšný pokus
 - druhý úspěšný pokus

- b) vyhledání ztraceného předmětu psovoda
- c) vyhledání předmětů psovoda 3 předměty (po 5 bodech)
 - ovladatelnost psa

Rozlišování

Povel „PŘINES“: Cvik se provádí ihned po skončení stopy. Velikost předmětů je u všech stupňů zkoušek max. 100 cm². Předměty musí být z materiálu, který dobře pohlcuje pach (hadr, filc, molitan apod.). Předměty psovoda a pomocníka se nesmí od sebe výrazně odlišovat. Terén na rozlišování musí být přehledný, aby pes nemusel předměty hledat. Cvik se provádí tak, že ve dvou řadách vzdálených od sebe 10 kroků (jedna řada je kolmá vzhledem k místu vyslání a druhá řada je souběžná s místem vyslání - řady tvoří písmeno „T“) jsou položeny dvě skupiny předmětů. Psovod vysílá psa ze středu, tj. ze vzdálenosti 5 kroků od každé skupiny předmětů. Před vysláním musí dát psovod psu navěšit pach z kontrolních předmětů v igelitovém sáčku. Toto provádí, i když se jedná o rozlišení vlastního předmětu. Předměty jsou položeny v řadě ve vzdálenosti asi 50 cm od sebe. Provádí se dva pokusy. Při druhém pokusu se mění pořadí položení předmětu pomocníka a nebo psovoda. Pořadí předmětů určí rozhodčí. Předmět, který vzal pes do mordy nesmí být použit na další psy ani jako kontrolní předmět. Při pokládání předmětů je třeba, aby pomocník i psovod šli na určené místo a zpět tak, aby prostor mezi psem a předměty zůstal nepošlapaný. Provádí se rozlišení předmětu psovoda od dvou cizích předmětů stejného pachu (jednoho pomocníka). Psovod odloží psa do úkrytu a podle pokynů rozhodčího odejde položit svoje předměty. Pomocník se zdržuje na místě určeném rozhodčím.

Vyhledání předmětů

Povel „HLEDEJ-APORT“ a ukázání pravou rukou směrem k předmětu. Čas je 5 minut. Vyhledání předmětů se provádí v prostoru 20x30 kroků. V polovině vzdálenosti 20 kroků je vedena osa postupu na které se pohybuje psovod se psem. Na pokyn rozhodčího se zastaví, přidrží psa za obojek a odhodí předmět do vzdálenosti 10 kroků. Na pokyn rozhodčího (asi po 5 sekundách) vysílá psa pro předmět. Pes musí předmět v co nejkratší době najít a nejkratší cestou přinést k psovodovi. Při odevzdání předmětu nemusí pes sedět. Terén pro vyhledání musí být takový, aby předměty nebyly vidět z dálky (aby byl pes nucen předmět hledat). Velikost předmětu je max. 100 cm², jeden z předmětů musí být dřevo a neměly by se svou barvou výrazně odlišovat od terénu. Jako předmětu nelze použít hračky nebo součásti výstroje psa. Další předměty odhazuje vždy po 10 krocích a to střídavě na levou a pravou stranu.

Vyhledání ztraceného předmětu

Povel „HLEDEJ – APORT“: Psovod se psem vyjde určeným směrem. Na pokyn rozhodčího upustí předmět tak, aby to pes neviděl. Na pokyn rozhodčího se zastaví. Na další pokyn rozhodčího dá psovod načichat pach kontrolních předmětů z igelitového sáčku a vyšle psa k najítí a přinesení ztraceného předmětu. Pes musí doběhnout k předmětu, tento uchopit a nejkratší cestou se rychle vrátit ke psovodovi. Zde provede odevzdání předmětu psovodovi. Cvik se provádí na vzdálenost 30 kroků, čas na přinesení předmětu je 1 minuta. Terén pro vyhledání ztraceného předmětu musí být nepošlapaný. Pes se vysílá pro předmět ihned po ujití dané vzdálenosti. Velikost předmětu max. 100 cm², nesmí to být hračka nebo výstroj psa, barvou se nesmí výrazně odlišovat od terénu. Při předání předmětu pes nemusí předsedat, ale předmět musí držet.

Zkouška malých plemen prvního stupně (ZMP 1)

Stáří psa nejméně 14 měsíců.

Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou Z = povel zvukový, P = povel posunkový. Pokud zkušební řád uvádí obě zkratky, může psovod použít jeden povel nebo oba současně. Oslovení psa jménem před povelom je možné pouze u cviků, u kterých ZŘ předepisuje nebo povoluje zvukový povel a to pouze jednou před zahájením cviku.

Článek 70. Náplň zkoušky ZMP 1, dosažitelné body

S t o p a:

podle ZVV 1

P o s l u š n o s t:

podle ZVV 1

S p e c i á l n í p r v k y:

- a) rozlišování předmětů psovoda
 - první úspěšný pokus
 - druhý úspěšný pokus
- b) vyhledání ztraceného předmětu psovoda
- c) vyhledání předmětů psovoda
 - 3 předměty (po 5 bodech)
 - ovladatelnost psa

- d) hlídání předmětu psavoda
- e) samostatná činnost psa

Skok vysoký - výška překážky 50 cm

Skok šplhem - výška překážky 160 cm

Rozlišování

Povel „PŘINES“. Provádí se ihned po skončení stopy, velikost je max. 100 cm². Předměty musí být z materiálu, který dobře pohlcuje pach (hadr, filc, molitan a pod.). Předměty psavoda a pomocníka se nesmí od sebe výrazně odlišovat. Terén kde se rozlišování provádí musí být přehledný. Pes nemá předměty hledat ale rozlišovat. Cvik se provádí tak, že ve dvou řadách vzdálených od sebe 10 kroků (jedna řada je kolmá vzhledem k místu vyslání a druhá řada je souběžná s místem vyslání - řady tvoří písmeno „T“) jsou položeny dvě skupiny předmětů. Psavod vysílá psa ze středu, t.j. ze vzdálenosti 5 kroků od každé skupiny předmětů. Před vysláním musí dát psavod psu navěštívat pach z kontrolních předmětů v igelitovém sáčku. Toto provádí i když se jedná o rozlišení vlastního předmětu. Předměty jsou položeny v řadě ve vzdálenosti asi 50 cm od sebe. Provádí se dva pokusy, při druhém pokusu se mění pořadí položení předmětu psavoda. Pořadí předmětů určí rozhodčí. Předmět, který vzal pes do mordy nesmí být použit na další psy ani jako kontrolní předmět. Při pokládání předmětů je třeba, aby pomocník i psavod šli na určené místo a zpět tak, aby prostor mezi psem a předměty zůstal nepošlapaný. Provádí se rozlišení předmětu psavoda od čtyř cizích předmětů stejného pachu (jednoho pomocníka). Psavod odloží psa do úkrytu a podle pokynů rozhodčího odejde položit svoje předměty. Pomocník se zdržuje na místě určeném rozhodčím.

Vyhledání předmětů

Povel „HLEDEJ-APORT“. Ukázání pravou rukou do prohledávaného prostoru. Časový limit je 5 minut. Čas se počítá od povelu psavoda k započetí cviku. Na místě určeném pro vyhledání předmětů na ploše 20x20 kroků rozhodí psavod dle pokynů rozhodčího tři vlastní předměty. Psavod nesmí vstoupit do vyhrazeného prostoru. Prostor se vytýčí.

Vyhledání ztraceného předmětu

Povel „HLEDEJ-APORT“. Psavod se psem vyjde určeným směrem. Na pokyn rozhodčího upustí předmět tak, aby to pes neviděl. Na další pokyn se zastaví, dá psovi načichat pach kontrolních předmětů z igelitového sáčku a vyšle psa k najetí a přinesení ztraceného předmětu. Pes musí doběhnout k předmětu, tento uchopit a nejkratší cestou se vrátit k psavodovi. Provádí se na vzdálenost 50 kroků, čas na přinesení předmětu je 2 minuty. V terénu, kde se vyhledání provádí se projdou psavodi se psy – z důvodu stejných podmínek pro všechny psavody. Vyhledání se provádí na stejném místě. Při kladení předmětu jde psavod se psem na vodítku pes se vysílá pro předmět ihned po ujití dané vzdálenosti. Jako předmět musí být použita peněženka (o max. rozměru 100 cm²) nebo klíče v klíčence. Předání předmětu se provádí jako předání aportu.

Hlídání předmětu psavoda

Povel „HLÍDEJ-APORT“. Prováděcí pokyny na místě, které určí rozhodčí odloží psavod psa, položí před něj svůj předmět a odejde do úkrytu vzdáleného asi 20 kroků. Pes má při tomto cviku náhubek. Z hlediska tohoto omezení psa musí být správné a citlivé hodnocení reakce psa při pokusu osoby o odebrání předmětu. Jako předmět nesmí být použita hračka psa, krmivo a nebo výstroj psa. Předmětem by měla být např.: taška, část oděvu psavoda, a pod.

Provedení cviku se dělí na tři části:

- a) chování psa vůči osobě která prochází okolo psa ve vzdálenosti 5 kroků, aniž by projevovala zájem o psa a nebo o předmět
- b) ostrážitost psa, kdy pomocník na psa mluví a snaží se jej od předmětu odlákat odhozením aportu, nabídnutím krmiva a pod.
- c) aktivní obrana předmětu a útok na pomocníka, když se pomocník snaží předmět uchopit a nebo odkopnout. V první části cviku nesmí pes projevovat agresivitu štěkáním nebo napadáním pomocníka. V druhé části má pes projevovat ostrážitost vrčením, štěkotem nebo náznakem útoku. Nemá však osobu napadat a nebo odejít od předmětu. V závěru cviku musí pes na počínání pomocníka odpovědět útokem, který přestává v okamžiku, kdy se pomocník zastaví a nesnaží se již předmět odebrat a nebo jej odkopnout. Jakmile pomocník zůstane klidně stát, musí se pes vrátit k předmětu tento dále hlídat a pomocníka nechat odejít. Pes zůstává dále hlídat předmět až do příchodu psavoda, který na pokyn rozhodčího opouští úkryt a vrací se k psu.

Samostatná činnost psa

Psavod připoutá psa vodítkem o délce 1m k úvažnému kolíku (úchyt na vodítku navlékne na kolík) a odejde do úkrytu asi 20 kroků od psa. Za jednu minutu po ukrytí psavoda, přejde kolem uvázaného psa ve vzdálenosti asi 5 kroků dvakrát pomocník, aniž by psa svým chováním nějak dráždil (vždy jde asi 10 kroků za psa, provede

čelem vzad a jde zpět). Na pokyn rozhodčího přichází pomocník přímo ke psu s úmyslem psa odvázat a odvést. Při tom může na psa slovně působit. Pes má při cviku náhubek.

Zkouška malých plemen druhého stupně (ZMP 2)

Stáří psa nejméně 16 měsíců.

Stopa:

podle ZVV 2

Poslušnost:

podle ZVV 2

Speciální cviky:

- a) rozlišování cizího předmětu
 - první úspěšný pokus
 - druhý úspěšný pokus
- b) vyhledání ztraceného předmětu psovoda
- c) vyhledání cizích předmětů
 - 3 předměty (po 8 bodech)
 - ovladatelnost psa
- d) hlídání předmětu psovoda

Aport skokem - výška překážky 50 cm, činka psovoda

Rozlišování

Povel „PŘINES“. Provádí se ihned po skončení stopy. Velikost předmětů je max. 100 cm². Předměty musí být z materiálu, který dobře pohlcuje pach (hadr, filc, molitan a pod.). Předměty se nesmí od sebe výrazně odlišovat. Terén pro rozlišování musí být přehledný - pes nemá předměty hledat. Cvik se provádí tak, že ve dvou řadách vzdálených od sebe 10 kroků (jedna řada je kolmá vzhledem k místu vyslání a druhá řada je souběžná s místem vyslání, řady tvoří písmeno „T“) jsou položeny dvě skupiny předmětů. Psovod vysílá psa ze středu, tj. ze vzdálenosti 5 kroků od každé skupiny předmětů. Před vysláním musí dát psovod psu navěřit pach z kontrolních předmětů v igelitovém sáčku. Předměty jsou položeny v řadě ve vzdálenosti asi 50 cm od sebe. Provádí se dva pokusy. Při druhém pokusu se mění pořadí položení předmětu kladeče a nebo psovoda. Předmět, který vzal pes do mordy nesmí být použit na další psy ani jako kontrolní předmět.

Vyhledání předmětů

Povel „HLEDEJ-APORT“. Na místě určeném pro vyhledání předmětů na ploše 20x20 kroků rozhodí dle pokynů rozhodčího kladeč stopy tři předměty (filc, dřevo, klíče). Předměty musí mít kladeč u sebe min. 30 minut před započítáním cviku. Při rozmístění předmětů je psovod se psem v úkrytu. Vytyčení prostoru pro vyhledání nesmí provádět kladeč - osoba, která rozhazuje předměty ostatní ustanovení stejně jako u ZMP 1. Vytýčení prostoru se provádí označením v rozích prostoru kolíky nebo tabulkami.

Vyhledání ztraceného předmětu

Povel „HLEDEJ-APORT“. Psovod se psem na vodítku vyjde určeným směrem. Na pokyn rozhodčího upustí předmět tak, aby to pes neviděl. Po ujití vzdálenosti 100 kroků se zastaví a vyčká 5 minut. Poté dá psovi načichat pach kontrolních předmětů z igelitového sáčku. A vyšle psa k najetí a přinesení ztraceného předmětu. Pes musí doběhnout k předmětu, tento uchopit a nejkratší cestou se vrátit k psovodovi. Jako předmět lze použít svazek klíčů v klíčence a nebo s přívěskem. Předání předmětu se provádí jako předání aportu.

Hlídání předmětu psovoda

Povel „HLÍDEJ-APORT“. Na místě, které určí rozhodčí odloží psovod psa, položí před něho svůj předmět a odejde do úkrytu vzdáleného asi 20 kroků. Pes hlídá předmět jednu minutu, pak přicházejí dva pomocníci a snaží se mu předmět odebrat.

Jako předmět nelze použít hračku psa, části výstroje nebo krmivo. Předmětem by měla být např. taška, část oděvu a pod. Pes má při tomto cviku náhubek. Z hlediska tohoto omezení psa musí být správné a citlivé hodnocení reakce psa při pokusu osoby o odebrání předmětu.

Provedení cviku se dělí na tři části:

- chování psa vůči dvěma pomocníkům, kteří procházejí kolem psa ve vzdálenosti asi 5 kroků aniž by projevovaly zájem o psa a nebo předmět. Po ujití vzdálenosti 10 kroků od psa se otočí a jdou zpět. Na úrovni psa se zastaví.
- ostražitost psa - jeden pomocník zůstane pět kroků vzdálen od psa a druhý jde ke psu. Oba se snaží psa od předmětu odvést hozením aportu, nabídnutím krmiva apod.
- aktivní obrana předmětu a útok na pomocníky. Jeden pomocník provede pokus o uchopení nebo odkopnutí předmětu. Pes by měl zareagovat útokem na pomocníka. Tento odstoupí asi na pět kroků od předmětu a zůstane stát.

V tomto okamžiku provede pokus o odebrání předmětu druhý pomocník. Pes se musí ihned vrátit k předmětu a zaútočit na druhého pomocníka. Ten stejně jako první odstoupí od předmětu a zůstane klidně stát. Pes se musí vrátit k předmětu a ten nadále hlídat. Pomocníci pomalu odchází směrem od psa. Pes hlídá předmět ještě po dobu jedné minuty až do příchodu psovoda, který na pokyn rozhodčího opouští úkryt a vrací se ke psu. Změna základní polohy psa během provádění cviku není chybou.

Zkouška základní ovladatelnosti (ZZO)

Stáří psa nejméně 10 měsíců.

Náplň zkoušky ZZO

P o s l u š n o s t:

- a) přivolání psa (libovolný ze dvou způsobů)
- b) ovladatelnost psa na vodítku
- c) sedni - lehni (na vodítku u nohy)
- d) za pochodu odložení vleže
- e) aport volný (předmět psovoda)
- f) odložení psa (15 kroků)

S p e c i á l n í c v i k y

- a) přivolání psa za ztížených podmínek
- b) chování psa ve skupině osob
- c) chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě

Ovladatelnost psa na vodítku se provádí za chůze s obratem vlevo, vpravo bok a čelem vzad. Předepsaný pohyb psa na vodítku u nohy se přezkouší i za poklusu na rovném úseku dlouhém 10 kroků. Provede se přezkoušení ovladatelnosti psa na místě -obraty vlevo, vpravo bok a čelem vzad. Cvik „Sedni – lehni“ se provádí na vodítku u nohy. Psovod je v základním postojí a pes sedí u jeho levé nohy. Na pokyn rozhodčího psovod psa položí a po třech sekundách na povel rozhodčího psa posadí. Odložení za pochodu vleže se provede po 10 - 15 krocích na povel rozhodčího. Psovod se psem na vodítku za pochodu posunkovým a slovním povelům psa i s vodítkem položí a aniž by měnil rytmus a způsob chůze pokračuje dále ještě 10 kroků. Na povel rozhodčího se otočí a vrací se ke psu. Přistoupí k jeho pravé straně, zastaví se a zvedne vodítko. Na další pokyn rozhodčího psa posadí. Ke cviku „Aport volný“ může použít psovod libovolný předmět. Předmět musí být odhozen do vzdálenosti minimálně 10 kroků. Při odhazování předmětu může být pes držen za obojek. Pes musí donést předmět do vzdálenosti minimálně 2 kroky od psovoda. Při cviku „Odložení psa“ se dostaví psovod se psem na určené místo. Zde zaujme základní postoj, pes sedí u levé nohy. Na pokyn rozhodčího uvolní psa z vodítka a posunkovým a slovním povelům psa položí. Dalším povelům ponechá psa na místě a odchází do vzdálenosti 15 kroků, kde na povel rozhodčího zastaví, otočí se a setrvává do dalšího pokynu rozhodčího. Cvik „Přivolání psa za ztížených podmínek“ se může provádět na cvičišti nebo přilehlých prostorách. Psovod se psem na volno a s náhubkem jde určeným směrem v úseku dlouhém 50 kroků. Na tomto úseku na psa působí ve vzdálenosti od osy postupu 30 kroků a 20 kroků od výchozího bodu rušivé podněty a to v první řadě dva pohybující se psovodi se psy s náhubky na vodítku. Dalším rušivým podnětem vzdáleným od dvou psovodů 10 kroků budou dvě osoby, které si budou hrát s míčem a to buď si můžou házet nebo kopat ve vzdálenosti od sebe asi 5 kroků. Míč se musí pohybovat větší část doby po zemi. Psovod dá psovi povel „Volno“ do směru, kde jsou dva psovodi se psy a dvě osoby, hrající si s míčem. Pokud pes na jeden z rušivých podnětů zareaguje a rozběhne se daným směrem minimálně 10 kroků, je psovodem na pokyn rozhodčího přivolán. Pokud se pes nechce od psovoda vzdálit, je osobami na sebe upoután (hlasitým hovorem, křikem, pohybem). Způsob přivolání si může psovod zvolit. Cílem cviku je přivolat psa který je zaujat výše popisovanými činnostmi. Pes, který se vzdálí od psovoda, nesmí napadat psy, psovody a osoby, hrající si s míčem.

Chování psa ve skupině lidí

Psovod se psem na vodítku přichází ke dvěma stojícím osobám. Zde se zastaví, psa si posadí u levé nohy a začne s nimi rozhovor. Po 30 vteřinách přichází další dvě osoby, které se zastaví tak, aby byl pes uprostřed skupinky a zapojují se do hovoru. Po dalších 30 vteřinách přichází další psovod se psem na vodítku a zastaví se těsně u skupiny. Celá skupina setrvává v rozhovoru ještě 30 vteřin. Zkoušený pes musí celou dobu klidně sedět, nesmí přicházející napadat a nebo projevoval bázeň. Nesmí útočit ani na psovoda se psem.

Chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě

Cvik se provádí v prostoru mimo cvičiště, pokud možno v místech, kde je mírný pohyb osob (možno i pomocníků). Psovod se psem na vodítku a náhubkem přichází k rozhodčímu, zde se zastaví, posadí psa a s rozhodčím se pozdraví podáním ruky. Rozhodčí určí psovodovi místo, kde uváže psa na vodítko, maximálně 2m dlouhé. Psovod nechá uvázaného psa s náhubkem a odchází do úkrytu vzdáleného minimálně 20 kroků. Pes může být v jakémkoliv poloze. Po 1 minutě od doby, kdy psovod zašel do úkrytu přejde v těsné blízkosti od psa skupinka hlasitě se bavících osob. Po 30 vteřinách přejde v těsné vzdálenosti kolem uvázaného psa pomocník se

psem. Při setkání s rozhodčím a i v době, kdy je uvázaný, se pes musí chovat klidně, nemá štěkat a na procházející osoby ani na psa nesmí útočit.

a) chování psa ve skupině lidí

- pes sedí klidně u nohy psovoda, na přicházející osoby reaguje klidem - prospěl výborně
- pes při příchodu osob projevuje mírný neklid, ale nechá se povelům psovoda uklidnit - prospěl
- pes při příchodu osob projevuje velký neklid, to ať už přílišnou bázlivost nebo agresivitu, k uklidnění je třeba opakovaných povelů, na které pes reaguje nedostatečně - neprospěl.

b) chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě

- pes se při setkání s rozhodčím chová klidně, po uvázání a vzdálení se psovoda je klidný, neprojevuje bázeň, ani agresivitu, kolem jdoucí osoby a psa klidně sleduje - prospěl výborně

- při setkání s rozhodčím projeví mírný neklid, po uvázání a odchodu psovoda celou dobu štěká, na procházející osoby a psa štěká bez úmyslu je napadnout - prospěl

- při setkání s rozhodčím projevuje agresivitu se snahou napadení, po uvázání silný neklid, procházející osoby a psa napadá - neprospěl.

Pro splnění části „Speciálních cviků“ je třeba, aby pes ve dvou cvicích splnil cvik alespoň na „Prospěl“ a v jednom může být hodnocen „Neprospěl“.

V případě, že pes napadne osobu nebo jiného psa – je ze zkoušky vyloučen.

III. Zkušební řád Mondioringu

Cílem je přivést pobavení pro diváky a zabezpečit účastníkům předvedení výcviku psů se stupňujícími se požadavky. Současně zdůraznit způsobilost psů, kvalitu jejich výcviku, umění psovodů, ale především vlohy psů, umožnit odborné kynologické veřejnosti sportovní soutěžení. K provádění Mondioringu potřebujeme uzavřený prostor (stadion) vybavený příslušnými pomůckami, jednoho nebo dva pomocníky v ochranném oděvu, psovody a rozhodčí, jejichž úkolem je posuzovat účastníky dle tohoto zkušebního řádu. Obsahem jsou 3 disciplíny v běžném pořadí: poslušnost, skoky, obrana.

Pomocník pro obranu

Pomocník pro obranu - figurant", vlastně neútočí, ale většinou se brání nebo utíká, nebo má za úkol psovi sebrat jeho předmět. Přesto figurant, jak je výše popsáno, je kamarádem psa i psovoda i když musí být pro oba protivníkem. Ale jestliže chce pomoci rozhodčímu aby mohl hodnotit kvality psa, musí působit jako protivník zvířete. Svůj odpor může zvyšovat, protože je chráněn oděvem. Může se také chovat (ať již úmyslně nebo ne) ke každému psu jinak. Pomocník (figurant) musí být absolutně nestranný. Nikdy nesmí v žádném případě způsobit psu fyzickou bolest. Musí se chovat vždy tak, jako by nebyl chráněn ochranným oděvem a psovi se bránit, nebo na něj působit svoji rychlostí, lstí, útočností a uhýbáním.

Všeobecná ustanovení

Hlášení

Na pokyn pořadatele se dostaví psovod na plochu cvičiště. Se svým psem, kterého má volně u nohy bez vodítka, obojku nebo náhubku se postaví na místo určené rozhodčím a hlásí se. Psovod sděluje délky a výšky skoků a jejich pořadí. Hlásí rozhodčímu, zda svého psa na vzdálenost odvolává hlasem nebo pískáním. Vybere si obálku, ve které je uveden způsob prvního zadržení přicházející osoby. Aniž by toto otevřel, odevzdá ji rozhodčímu, který je jediný, který bezprostředně po startu psa k zadržení ví, zda se jedná o zadržení se zákusem nebo o přerušené zadržení (viz předběžně popis zadržení). Pak si vezme psovod z jiného stojanu kus dřeva (číslovaného) pro cvik "vyhledání předmětů" a uschová si jej v prázdné kapse kalhot, nebo bundy.

Příprava na zahájení cviků (pro všechny práce stejné)

Psovod stojí a zůstává k dispozici pořadatele, který jej u startovních bodů v blízkosti cca 3m v každém cviku doprovází. Prvním pokynem rozhodčích je povoleno postavit se na start. Psovod má 30 vteřin čas, aby svého psa uvedl do stanovené polohy. Pokud těchto 30 vteřin uplyne, je cvik anulován. Psovod uvádí svého psa do polohy 1 povel ("sedni", "lehni", nebo "stůj" - vždy podle cviku). Další povel ponechaný na vůli psovoda k úpravě psa je dovolen (příkl. "zůstaň"). Každý další povel k uvedení psa do polohy, nebo k jeho úpravě v poloze, je považován za druhý povel, a je trestán ztrátou 1 bodu. Při více než 5-ti povelech navíc, je cvik anulován, a to i když stanovený čas 30 vteřin dosud neuplynul.

Jakmile psovod se psem jsou v řádné poloze, dává rozhodčí pokyn k zahájení cviku a psovod dává příslušný povel, před kterým může použít oslovení psa jménem. Každý nestanovený povel bude potrestán.

Zvukové povely k odvolání ke konci cviků:

Jsou 2 způsoby odvolání:

- a) na vzdálenost = přivolání
- b) v blízkosti (1m) = k noze

Přivolání na vzdálenost může být provedeno hlasem nebo písknutím.

Ve třídě I. je ponecháno na psovodovi, zda svého psa přivolá, nebo jím nechá hlídat figuranta. Každopádně zvolený způsob musí ohlásit rozhodčímu při hlášení. Přípuštěna jsou všechna plemena psů.

Průběh zkoušek

Místo, kde se zkoušky konají musí být nejméně 60 x 40 m velké, nejvíce 5 000 m². Půda nesmí být dlážděná ani asfaltová. Nutno dbát toho, aby v tomto prostoru nebyly žádné předměty, o které by se mohl pes zranit. Prostor musí být oplocen. Pořadatel je povinen zabezpečit 2 osoby pro přemísťování překážek, předhazování potravy atd. Rovněž je povinen zabezpečit vedoucího prostoru, který dobře zná zkušební řád i průběh jednotlivých cviků. Každý začátek cviku musí být označen. Pro cvik "hlídání předmětů" musí být označeny 2 kruhy o průměru 2 m a 5 m.

Organizátor připraví pro rozhodčí následující pomůcky:

- 6 předmětů pro útoky
- překážku pro útok (viz zkuš. řád)
- 3 překážky (dle obrázků ve zkuš. řádu)
- 6 apertovacích předmětů (viz seznam zkuš. řádu)
- kousky potravy
- předměty ze dřeva (10 x 2cm) pro "vyhledávání předmětů"
- 2 pistole ráže 9 mm
- vlaječky jako označení pro "přerušený útok"
- bodové listy
- 1 až 2 úkryty (zástěny) pro cvik "ukrytí psovoda"
- 3 až 4 předměty běžné potřeby pro "hlídání předmětů"

Apertovací předměty jakož i ty pro útok, jsou vylosovány rozhodčím bezprostředně před zkouškou. Pořadatel rovněž zabezpečí pro každou třídu a zkušební den zkušebního psa. Mimo toho usiluje také o to, aby byla zabezpečena houkačka k označování začátku a konce cviků. Používání píšťalky je ponecháno výhradně pro psovoda.

Požadovány jsou 2 vchody a východy a to jeden pro psovoda se psem, druhý pro figuranty. Pro figuranty musí být zabezpečeno místo (stan, místnost), kde by se zdržovali v době kdy obrana neprobíhá. Toto místo je voleno tak, aby nesvádělo pozornost cvičících psů, musí být od cvičebního prostoru vzdáleno nejméně 5 m. Na cvičební ploše, ani na jejím okraji, nesmí být postaveny nádoby s vodou.

Mimo cvičební plochu musí být postaven úkryt, ve kterém se může zdržovat psovod v průběhu přípravy na cvik "průzkum terénu". Zde má také příležitost dát svému psu napít.

Zkušební pes

Povinně musí být před začátkem zkoušek v každé třídě předveden zkušební pes.

Potrava

Musí být připraveny různé kousky potravy v přiměřené velikosti (nejvíce ve velikosti pěsti). Může to být syrové nebo vařené maso, kosti, ryba, sýr, suché pečivo, cukr atd.

Hůl

Připravená hůl musí být z bambusu, křížem rozřezaného.

Pomocníci pro obranu - figuranti

Figurantům je zakázáno bít psa holí.

Pistolí se střílí do vzduchu v úhlu cca 45°.

Před začátkem příslušného útoku přemísť se do vzdálenosti 10 - 20m před psa, do středu cvičebního prostoru.

Poslušnost

Volné sledování u nohy

Rozhodčí nebo pořadatel ukáže psovodovi cestu, kudy má se svým psem jít. V průběhu této cesty jsou tři změny směru obraty v pravých nebo ostrých úhlech, jeden obrat čelem vzad a 2x zastavení na pokyn rozhodčího.

Nepřítomnost psovoda

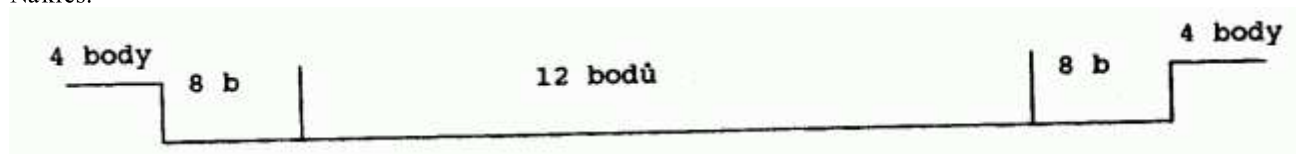
Na místě označeném rozhodčím je pes odložen v leže u třídy I. a II. třídy. U třídy III. je losováno, zda bude odložen v sedě nebo vleže. Rozhodčí může - dle možnosti prostoru a okolí - místo pro tento cvik měnit. Psovod je nepřítomen po dobu 1 minuty, počítáno od doby, kdy zajde do úkrytu. Nesmí se otáčet ke psu na cestě do úkrytu, ani při vstupu do úkrytu. V průběhu nepřítomnosti psovoda probíhá pokus o odvrácení pozornosti psa, při němž se pes musí chovat klidně, nesmí se pohybovat, nebo měnit polohu. Způsob odlákání pozornosti psa je odlišný v každé příslušné třídě. Nesmí se přitom jednat o útok nebo dráždění a musí se toto dít nejméně ve vzdálenosti 10 m od psa. Účast figuranta není povolena.

Vysílání vpřed

Pes je odložen za startovní čáru na bodě vyznačeném kolmicí. Na pokyn rozhodčího dává psovod svému psu povel "vpřed". Pes se má vzdálit v přímém směru do vzdálenosti 20 m a má doběhnout na označení rovnoběžné ke startovní čáře.

Tato čára je 20 m dlouhá zakončená značkami (nebo 2 praporky). Pro třídu II. a III. je tato čára 30, případně 40 m vzdálená rovnoběžně od startovní čáry. Od ohrazení, vždy 5 m směrem dovnitř, jsou vždy 1 m dlouhé kolmé čáry, které označují optimální prostor k dosažení, jakmile pes dosáhne příslušnou rovnoběžně probíhající čáru přivolá si psovod svého psa povelom nebo zapískáním "k noze".

Nákres:

Polohy

Při tomto cviku je pes před psovodem. Musí se na vzdálenost 5, 10 a 15 m dobře vidět.

Ve třídě II. a III. se provádí každá ze 3 poloh 2x v pořadí dle pokynů pořadatele.

Ve třídě I. je každá poloha prováděna jednou.

Odmítání potravy

Ve tř. II. a tř. III. je na plochu rozloženo 6 různých kousků potravy dle zvažení rozhodčího. Ve třídě I. je jen 1 kousek potravy, ve třídě II. a III. 2 kousky potravy (jednotlivé nebo najednou) odhozeny v průběhu poslušnosti na zem dle pokynu rozhodčího. Pro všechny soutěžení stejné.

Poznámka: Je zakázáno potravu odkládat blíže než do 5 m vzdálenosti od předmětu hledaného psem.

Přinášení předmětu

Předmět musí být odhozen do vzdálenosti 5 m od psa. Cvik musí být proveden v průběhu 15 vteřin. Před zkouškou je vylosováno z připraveného seznamu jaký předmět bude použit (činka, kužel, pytlík s pískem, plastická láhev, malá taštička, kolečko kočárku atd.)

Pes musí mít možnost předmět, nejvíce 1 kg těžký, dobře uchopit. Jeden povel k aportování je povolen.

Předměty ze skla a kovu jsou zakázány!

Vyhledání předmětu

Čas: 1 minuta

Psovod si při hlášení zastrčí do kapsy malé, nedotčené dřívko a hlásí rozhodčímu jeho číslo. Všichni psovodi mají dřívko u sebe stejnou dobu. Psovod odloží svého psa na příkázané místo a položí, ve vzdálenosti 30 m v dohledu psa, dřívko do pomyslného čtverce 1x1 m. v průběhu návratu psovoda ke svému psu, jsou položeny další neočíslované předměty do blízkosti (nejméně 25 cm) jeho dřeva v pomyslném čtverci (3, 4 předměty dle třídy II., III.). Předměty jsou shodné velikosti s předmětem psovoda - 10 cm dlouhé a 2 cm v průměru.

Na pokyn rozhodčího vysílá psovod svého psa povelom "hledej a přines". Povoleno je jeden zvukový povel. Aby pes pochopil cvik, může psovod dát psovi načichat pachou ze svých rukou.

Skoky

Ve třídě I. si může psovod ze tří skoků vybrat jeden, tento sdělí rozhodčímu při hlášení. Viz "všeobecná ustanovení" odstavec "příprava na zahájení cviků" stejný pro všechny práce. Následující pokyny k posuzování platí pro všechny tři skoky (strmou stěnu, skok do dálky, překážku). Psovod si umístí před skokem psa na takovou vzdálenost, která mu vyhovuje. Postaví se ihned do označeného úhlu vpravo nebo vlevo od skoku. Pokud pes před provedením skoku opustí své místo, takže jej psovod musí znovu umístit, ztrácí jeden pokus a příslušnou srážku bodů. Pro strmou stěnu a skok do dálky jsou pro každý cvik povoleny 3 pokusy. U překážky jsou celkově k dispozici pro skok tam i zpět 3 pokusy. Jestliže zpětný skok je proveden chybně, nebo jej pes

neprovede, odvede si psův od psa zpět na místo kde jej zastavil a vrátí se opět na své místo za překážku. Na pokyn rozhodčího může být cvik opakován. Při nepodařeném pokusu, při jakémkoliv skoku, může psův požadovat skok hlubší nebo vyšší. Povolen je jeden zvukový povel. Každý dodatečný povel pokynem, nebo pomocí tělem, je trestán. Psův, ale může psa přirozeným způsobem sledovat svým pohledem, aniž by na něm ustrnul. Jestliže pes provedl skok, je zvukový povel (nepovinný) "k noze" nebo zastavení psa, povolen. Pes musí být u svého psůva do 10-ti vteřin a to s použitím povelu nebo bez něho, jinak následuje bodová srážka. Potrestán bude i pes, pokud po skoku, navzdory povelu, se neuklidní. Psův čeká na pokyn rozhodčího, než se od příslušného skoku vzdálí. Psůvu je zakázáno, aby předem svému psu skoky ukazoval.

Skok vysoký

Ve třídě I. pouze jedna výška: 1,80 m

Kolmá stěna může být široká 1,5 až 1,9 m. Sestává se z pevné, 1m vysoké stěny, na které jsou sestavena 10 cm vysoká a 27-30 mm tlusté desky. Na zadní straně kolmé stěny se nachází nakloněná plocha (složená z latí) připevněná ke stěně ve výšce 1,7 m a vzdálena od paty stěny 1,2 m. Látky silné cca 30 mm brzdí seskok psa z kolmé stěny. Zakončená plocha slouží také k tomu, aby kolmou stěnu upevnila. Aby se mohla pohodlněji přepravovat, je stěna namontována na dva trámkové obrácené "T". Žádná klec za stěnou, ani žádný zpětný skok.

Skok do dálky

Ve třídě I. pouze jedna vzdálenost: 3 m

Skok se stává z rámu se 3 latěmi. Jedna lat' dlouhá 2m a 10 cm vysoká se nachází v čele (vpředu) skoku. Obě dvě boční latě jsou 3 m dlouhé, vpředu 10 cm a postupně se zvyšující dozadu na 20 cm. Na konci jsou upevněny železnými klíny do půdy. Napříč přes skok jsou upevněny barevné gumičky ve vzdálenosti asi 30 cm od sebe.

Pes musí rámu a 1,95 m dlouhou a 1 m širokou houpačku, která se houpe nezávisle na rámu, přeskočit. Dostaneme tak skok 3 - 3,5 m. Pro 4 m skok stačí, když houpačku odpovídajícím způsobem posuneme.

Houpačka musí být sestavena tak, aby měla přední stěnu 30 cm od země. Jestliže pes bez skoku vletí do rámu, ztrácí 4 body a je mu odečten 1 pokus. Skok může být ještě jednou opakován.

Překážka

Překážka sestává z pohyblivé, dvěma čepi opatřené stěny, která musí být 1,5 m široká a 60 cm vysoká a je zavěšena do podstavce. Nad touto stěnou se nachází otočné 30 cm vysoké prkno, které se při nepatrném nárazu skloní a nepředstavuje tak pro psa žádné nebezpečí úrazu. Skok musí být pro požadované výšky nastavitelný. Ani před, ani za skokem se nenachází žádný příkop. Jakmile pes provedl skok přes překážku je povolen zvukový povel k zastavení psa. Při doprovodném pokynovém povelu srážka 2 bodů. Na pokyn rozhodčího může psův dát psovi zvukový i pokynový povel pro zpětný skok. Každý další pokyn k zastavení psa nebo skoku zpět bude trestán. Po zpětném skoku může psův dát psu nepovinný zvukový povel "k noze".

Obrana

Dovolené prostředky: Výhružné pohyby, ohrožování, zstrašování, tísňení, útok na psa (nejvíce 2 kroky), úhybné pohyby v průběhu útoku, pokud pes pustí.

Nepovolené prostředky: Uhýbání krátce před zákusem psa, údery holí, každé jednání figuranta, které může způsobit psu bolest, v takovémto případě následuje důtka a hlášení o této příhodě.

Překážky:

- vodní příkop z plastiku, výška vody nejvíce 20 cm
- balíky slámy
- naskládané, nebo do výšky postavené pneumatiky
- stoly připevněné na lešení
- sít'

Až na vodní příkop, nesmí být ostatní překážky širší než 80 cm. Pneumatiky, balíky slámy nebo sít', vyšší než 80 cm. Délka je povolena 8 - 10 m. Překážky musí být postaveny tak, aby umožňovaly pozorovat chování psa při útoku a nesmí způsobit psu bolest nebo zranění. Figurant se postaví do středu 3 m za překážku.

Poznámka: Při zvukovém povelu k pouštění se ihned figurant v klidu zastaví.

Útok s předměty

Vzdálenost: 30 m

Stejná ustanovení jako při "útku zepředu s holí"

Povolené předměty: (jsou určeny k tomu, aby odpoutaly pozornost psa)

Větev, chrastítka, kapsník, noviny, plastické fólie nebo sáček, plastický kelímek prázdný nebo plný, jakékoliv předměty vytvářející hluk (neškodné) atd.

Čas: 10 vteřin. Vzdálenost: 30 - 40 m Figurant odbíhá, aniž by se otáčel nebo se psu uhybal. Je ozbrojen pistolí, ze které 2x vystřelí v průběhu zákusu psa. Usilovně se brání, nikoliv však brutálně, aby zákus co nejvíce omezil. Jakmile je dán zvukový povel k pouštění, zůstane ihned zcela klidně stát.

Zadržení při útoku, přerušené

Vzdálenost: 30 - 40 m

Figurant se chová stejně jako při zadržení "se zákusem". Pořadí obou zadržení při útěku je každým psovodem pro svého psa vylosováno a je známo jen rozhodčím.

Po vyběhnutí psa, na pokyn rozhodčího, pomocník pro odmítání potravy má ve červeném praporkem pokud se jedná o přerušené zadržení a pomocník v kruhu dotekem na paži psovoda upozorní, aby svého psa včas, aniž by provedl zákus, odvolal. Zelený praporek zvedá, jedná-li se o zadržení se zákusem.

Po zvukovém povelu psovoda k odvolání a přivolání psa, zastaví figurant stejným způsobem svůj útek, aniž by psa dráždil, nebo střílel.

Vyhledání figuranta a doprovod

Počet úkrytů: 6 pevných a 1 mobilní úkryt pro potřeby rozhodčích.

Čas k nalezení a vyštěkání: 2 - 3 min, dle rozhodnutí rozhodčích vzhledem k možnostem prostoru.

Popis výkonu

Psovod se svým psem v doprovodu pořadatele, opustí cvičební místo. Jakmile se figurant ukryje, přichází psovod se svým psem, na pokyn rozhodčího znovu na cvičební plochu

(viz "Všeobecná ustanovení" - příprava na zahájení každého cviku). Jestliže do stanoveného času pes nenajde figuranta, je cvik ukončen. Nehlíká-li pes, na pokyn rozhodčího vyzve psovod figuranta, aby vystoupil z úkrytu a provádí doprovod. Figurant musí přesně dodržovat cestu rozhodčím určenou, která je pro všechny psy stejná. Figurant jde normálně a přirozeně, u všech psů stejné, aniž by jej dráždil. Podle bdělosti a vzhledem k chování psa, pokusí se samostatně 3 x uprchnout, nezávisle na případný útek z úkrytu. V průběhu pokusu o útek může se psu různě uhybat, aby tak získal co největší vzdálenost od psa. Utíká až do zvukového povelu psovoda, který je dán na pokyn rozhodčího. Pak musí pes do 3 vteřin provést zákus. Jestliže pes pustí před zvukovým povelu psovoda, pokračuje figurant v útěku. Figurant pokračuje v cestě po puštění, až na pokyn rozhodčího. V průběhu doprovodu se psovod zdržuje ve vzdálenosti 3 m za nebo vedle psa, nikoliv před ním. Konec cviku oznámí rozhodčí několika zvuky houkačky. Psovod dá pokyn "stát", figurant zůstane stát. Psovod si vezme svého psa "k noze" a je k dispozici pořadateli.

Obrana psovoda

Doba trvání obrany psovoda: 10 vteřin

Cvik je určen 5ti zásadami:

Vždy dochází k setkání mezi figurantem a psovodem, ať již bez rozhovoru nebo s ním. Stupeň obtížnosti pro psa je přizpůsoben jednotlivým třídám (I., II., III.).

V každé třídě musí být napadení figurantem jasné a zřetelné. Pes smí reagovat pouze na přepadení svého psovoda. Figurant při napadení v průběhu 2 vteřin pevně uchopí psovoda v této době musí pes kousnout. Pes musí figuranta 5 vteřin střežit. Na konec cviku dává rozhodčí pokyn k odvolání psa.

Poznámka: V průběhu obrany psovoda, při puštění a do doby než pes přijde "k noze", zůstává psovod ve vzdálenosti 3 m od figuranta.

Hlídní předmětu

Rozhodčí může najednou použít prvního i druhého pomocníka, ale vždy pokud je jeden v akci, druhý se musí zdržovat nejméně v 10 m vzdálenosti. Celkem jsou 3 povinné pokusy o odebrání. Srážkové body za každou chybu se počítají celkem za všechny 3 pokusy.

Jestliže se pomocníku podaří předmět odebrat, jedno zda při 1., 2. nebo 3. pokusu, je cvik hodnocen "neobstál" a (- 30 bodů). Předmět se nachází ve středu kruhu o průměru 2 m. Kolem je ještě druhý kruh o průměru 5 m. Pomocník vnikne do kruhu a snaží se, aniž by psa napadal nebo odháněl, předmět odebrat. Jestliže pes pustí pomocníka do kruhu 2 m, je mu dovoleno použít k ovlivnění psa všech prostředků lsti, ohrožování, nebo svedení psa. Pokus o odebrání má následovat v průběhu 30 vteřin.

V jednom ze tří pokusů, (stejně pro všechny účastníky), si může pomocník po dohodě s rozhodčím k odvrácení pozornosti psa výpomoc určitými předměty. Nesmí se ale tímto bránit proti zákusu psa. Jakmile pes pomocníka kousne aniž tento předtím se předmětu dotkl, nebo jej sebral, musí pomocník 2 vteřiny počkat než se vzdálí dozadu, nebo pokud pes nepustí, táhne jej s sebou. Jakmile pes pomocníka kousne po odebrání předmětu pomocníkem, ihned a bezprostředně si jej pomocník vezme k sobě a dále pokračuje jak je popsáno shora. Jestliže se pes do předmětu zakousne, nebo si ho vezme mezi své pracky, aniž by pomocníka kousal a tento se předmětu dotkne, musí jej vytáhnout z dvoumetrového kruhu, aby rozhodčí mohl ukončit cvik na základě nedostačujícího hlídání předmětu.

IV. ŘÁD AGILITY ČESKÉ REPUBLIKY

Agility je výchovná i zábavná činnost psovoda se psem (oba tvoří jeden tým). Podle nároků na výkon lze agility provozovat jako rekreační hru i jako vrcholový sport. Je určeno pro psy všech plemen a psovody všech věkových kategorií. Pes bez vodítka a obojku překonává na povel psovoda různé překážky se zvláštním důrazem na úzký a přátelský kontakt se psovodem a radost z pohybu. Ze strany psovoda vyžaduje agility rychlé reakce, promyšlené vedení psa i sportovní výkon při běhu se psem. Psu a psovodu by agility mělo přinášet radost a prohlubovat jejich partnerský vztah. Řád agility vychází z mezinárodního reglementu agility FCI. Pro provozování agility jsou závazné podmínky dané tímto Řádem agility ČR.

Agility předpokládá dokonalý partnerský vztah mezi psem a psovodem. Oba spolu tvoří jeden tým. O vítězi závodů agility rozhoduje pouze společný sportovní výkon týmu psa a psovoda bez rozdílu.

Velikostní kategorie

Závodů agility probíhají ve třech velikostních kategoriích rozdělených podle kohoutkové výšky psa:

- SMALL – S (malý) do 34,99 cm
- MEDIUM – M (střední) od 35 cm do 42,99 cm
- LARGE – L (velký) od 43 cm

Parkur

Parkur je ohraničený prostor, ve kterém jsou umístěny překážky. Je budován podle pokynů rozhodčího. Druhy a rozměry překážek musí odpovídat tomuto Řádu agility ČR. Charakteristika parkuru je dána druhem použitých překážek a jejich pořadím. Pes musí překážky absolvovat v pevně stanoveném pořadí a směru a v co nejkratším čase. Plocha parkuru agility musí mít rozlohu nejméně 20 x 40 metrů. Pokud jsou postaveny dvě tratě, doporučuje se oddělit je uzařenými bariérami, nebo tratě postavit ve vzdálenosti nejméně 10 metrů od sebe. Na parkuru nesmí být nic, co by znamenalo jakékoli nebezpečí pro psa nebo psovoda. V areálu parkuru mohou být rovněž překážky (i přírodního charakteru, např. stromy), které nejsou zařazeny do tratě. Tyto překážky však nesmí ohrožovat bezpečnost psa ani psovoda a bránit plynulému absolvování tratě. Vlastní trať má délku od 100 do 200 metrů a obsahuje 12 až 20 překážek (z nichž minimálně 7 musí být skokových). Délka tratě a počet překážek odpovídají druhu soutěže, kategorii a výkonnosti psů. Vzdálenost mezi překážkami je minimálně 5 a maximálně 7 metrů. Překážky jsou označeny číslem, které určuje pořadí jejich překonávání. Číslo bývá umístěno zpravidla vlevo před překážkou tak, aby nepřekáželo v běhu psovi ani psovodovi a přitom bylo od předchozí překážky dobře viditelné.

Trasa

Průběh trasy je zcela ponechán fantazii rozhodčího, musí však obsahovat alespoň dvě změny směru. Dobře promyšlená trať dovoluje psovi pohybovat se lehce a plynule. Cílem je, aby pes pod vedením psovoda našel rovnováhu mezi rychlostí provedení a bezchybným překonáním překážek. Pro každou soutěž se mění průběh tratě a sled překážek.

Určení standardního času

Standardní čas je čas doporučený k absolvování tratě; za jeho překročení je tým penalizován trestnými body. Základem výpočtu standardního času je rychlost (v metrech za sekundu) stanovená pro pohyb na trati. Určuje se s ohledem na stupeň obtížnosti, povrch, na kterém se běhá a náročnost soutěže. Standardní čas vypočteme, když přesnou délku tratě dělíme určenou rychlostí pohybu (příklad: pro trasu 150 metrů a danou rychlost 2,5 metru za sekundu se standardní čas vypočítá následovně $150 : 2,5 = 60$ sekund).

Určení maximálního času

Maximální čas je čas, který tým nesmí překročit. Pokud tým maximální čas překročí, je diskvalifikován. Maximální čas může být nejvýše dvojnásobek a nejméně jeden a půl násobek času standardního.

Start/cíl

Start/cíl tvoří tyče (nejméně 120 cm, nesmí mít nahoře ostré hrany), které musí být umístěny mimo první/poslední překážku ve vzdálenosti méně než 1 metr od první/poslední překážky. Šířka startu/cíle musí být na každé straně nejméně o 50 cm větší než je šířka první/poslední překážky, aby bylo zabráněno tomu, že pokud pes nepřekoná překážku kolmo, doskočí mimo start/cíl. Před startem a za cílem musí být dostatek (alespoň 6 m) volného prostoru. Startem/cílem může být též první resp. poslední překážka, pokud to u ní pravidla připouštějí.

Průběh soutěže

V den závodu je zakázán pohyb po prostoru parkuru a překážkách, které jsou na něm umístěny. Psovod bez psa si po dobu určenou rozhodčím může projít a prohlédnout trať přímo na parkuru. Mimo trať musí být umístěna alespoň jedna skoková překážka, která je volně k dispozici. Rozhodčí prohlédne prostor určený pro parkur, zkontroluje překážky a posoudí, zda odpovídají řádům. Určí plán tratě a předá ho organizátorům, kteří podle něho překážky rozmístí. Potom parkur zkontroluje a přeměří jeho délku. Před začátkem každé soutěže rozhodčí seznámí její účastníky s přesnými údaji o trati, zejména se standardním a maximálním časem, případně připomene pravidla soutěže a kritéria jejího hodnocení. Na přání rozhodčího může být soutěž zahájena jedním psem a psovodem, kteří nejsou do závodu zařazeni. Ti absolvují trať na ukázkou. Psovod se odebere na start. Jeho pes je v základní pozici (stojí, sedí nebo leží před startovní linií). Psovod mu sejme vodítko, obojek a případně další výstroj, nebo ozdoby, s výjimkou gumičky nebo spony přidržující srst z očí (se souhlasem rozhodčího). Vodítko předá pomocníkovi u startu nebo jej položí na předem určené místo u startu. V prostoru startu a cíle nesmí zůstat ležet žádné věci. Psovod se může postavit na libovolné místo v parkuru, které si předem zvolí, nesmí přitom projít mezi tyčemi vymežujícími start. Po překročení startovní linie se psovod již nesmí vrátit zpět před tuto linii. Psa na startu nesmí nikdo kromě psovoda přidržet. Během pohybu po prostoru parkuru psovod nesmí držet nic v ruce, nesmí se dotknout psa, ani žádné překážky. V prostoru parkuru není povoleno použití žádných pomůcek, hraček a krmení, není povoleno viditelné nošení výcvikových pomůcek ani jejich odkládání v prostoru parkuru. Po pokynu rozhodčího, kterým je signalizováno připravení a volnost trati, si psovod sám volí okamžik startu. Musí však vystartovat bez zbytečných průtahů nejpozději do 20 sekund. Časomíra je spuštěna ve chvíli, kdy pes překročil startovní linii. Optické a akustické povely jsou povoleny na celé trati. Psovod nesmí sám překonat překážku. Trať končí a čas je zastaven ve chvíli, kdy pes po překonání poslední překážky proběhne cílem. Psovod se psem po doběhnutí urychleně opouští prostor parkuru. Posuzování týmu probíhá po celou dobu, kdy se tým pohybuje po prostoru parkuru.

Překážky

Překážky nesmí být pro psa nebezpečné a musí odpovídat popisům a mírám daným Řádem agility ČR, který vychází z Reglementu agility FCI. Není nutné do parkuru zařazovat všechny druhy překážek.

FCI uznané překážky jsou:

- skokové překážky
- zeď, viadukt
- stůl
- kladina
- šikmá stěna
- slalom
- pevný tunel
- látkový tunel
- kruh
- skok daleký
- houpačka

Překážky skokové

Skoková jednoduchá

Šířka skokových překážek je minimálně 120 cm. Všechny jednoduché skokové překážky musí mít ve výši dané velikostní kategorií shoditelnou laťku. Laťka musí mít výšku nebo průměr do 3 cm, nesmí mít ostré hrany a doporučuje se, aby byla barevně zvýrazněna. Kovové nebo umělohmotné latky jsou nepřipustné. Překážky mohou mít plochu pod tyčkou úplně nebo částečně vyplněnou například reklamní tabulí, proutěnkou nebo více laťkami. Takto použitá výplň však musí být samostatně zavěšena nezávisle na shoditelné tyčce. Skokové překážky mohou mít různě konstruované bočnice (stojky, sloupky) s minimální výškou 1 m.

Výška skokových překážek je pro jednotlivé velikostní kategorie následující:

- SMALL – S 30 cm ± 5 cm (min. 25 cm, max. 35 cm)
- MEDIUM – M 40 cm ± 5 cm (min. 35 cm, max. 45 cm)
- LARGE – L 60 cm ± 5 cm (min. 55 cm, max. 65 cm)

Skoková dvojitá (překonává se jedním skokem)

Tvoří se sestavením dvou jednoduchých skokových překážek postavených ve vzestupné linii s výškovým rozdílem od 15 do 25 cm. Výška vyšší překážky je shodná jako u skoku jednoduchého. Maximální hloubka překážky je dle jednotlivých kategorií následující:

- SMALL – S 30 cm
- MEDIUM – M 40 cm
- LARGE – L 55 cm

Kombinace dvou nebo tří překážek (dvojskok, trojskok)

V parkuru může být umístěna kombinace složená z maximálně tří jednoduchých skokových překážek. Platí jako překážka jediná, ale každý prvek sestavy je posuzován jednotlivě. První překážka je označena pořadovým číslem překážky, druhá písmenem „B“ a třetí písmenem „C“. Vzdálenost mezi překážkami v kombinaci je nejméně 4,5 metru, nejvíce však 7 m. Skoky musí být stejně vysoké. Překážky mohou být postaveny v přímé linii nebo v libovolně jiné sestavě. Kombinace může být v běhu překonána pouze jednou. Vlastní překážky však mohou být použity i jako jednotlivé skoky v dalším nebo předchozím průběhu parkuru.

Zed', viadukt

Výška i šířka zdi, viaduktu jsou stejné jako u skokové překážky. Tloušťka je cca 20 cm. Zed' je plná, viadukt musí mít jeden nebo dva otvory ve formě tunelu. Na horní ploše obou překážek musí být nejméně dva nepřilíš těžké pūkulaté elementy, které se dají lehce shodit. Zed' musí být přestavitelná na všechny velikostní kategorie. Výška této překážky je měřena včetně shoditelných prvků.

Skok daleký

Je sestaven ze dvou až pěti elementů, které jsou od sebe stejnoměrně vzdáleny. Šířka prvků je 120 cm, hloubka je 15 cm, výška nejnižšího je 15 cm, nejvyššího 28 cm a jsou mírně skosené. Prvky musí být lehce shoditelné. Všechny čtyři rohy kompletní překážky jsou označeny tyčemi vysokými 120 cm bez ostrých hran. Vzdálenost tyčí od krajních elementů musí být do 10 cm. Na parkuru musí být skok daleký zařazen tak, aby náběh na něj byl v přímém směru. Délka skoku dalekého je pro jednotlivé kategorie následující:

- SMALL – S 40 cm – 50 cm (2 až 3 elementy)
- MEDIUM – M 70 cm – 90 cm (3 až 4 elementy)
- LARGE – L 120 cm – 150 cm (4 až 5 elementů)

Elementy musí být řazeny od nejnižšího k nejvyššímu s tím, že vždy je použit element nejnižší.

Proskokový kruh

Průměr vnitřního otvoru kruhu je min. 38 cm a max. 60 cm. Jako materiál pro výrobu kruhu se doporučuje motocyklová pneumatika, polystyrénový záchranný kruh nebo pogumovaná textilie. Spodní vnitřní část zavěšeného proskokového kruhu musí být z bezpečnostních důvodů vyplněna. Zavěšení kruhu musí být pružné. Pevné zavěšení není povoleno. Překážka musí být natolik stabilní, aby ji pes nemohl lehce povalit. Vyrožení stojanu (základ) musí být dlouhé 2 m, po jednom metru na obě strany. Na parkuru musí být proskokový kruh zařazen tak, aby náběh na něj byl v přímém směru. Vzdálenost středu proskokového kruhu od země je pro jednotlivé kategorie následující:

- MEDIUM – M a SMALL – S 55 cm
- LARGE – L 80 cm

Překážky probíhací

Pevný tunel

Vnitřní průměr pevného tunelu je 60 cm a délka od 3 do 6 m. Tunel musí být z poddajného materiálu umožňujícího vytvořit jeden nebo více oblouků. Tunel musí být pevně fixován, aby se v průběhu závodu neměnil jeho tvar ani pozice.

Látkový tunel

Vchod je tvořen pevnou částí ve tvaru tunelu. Je dlouhá 90 cm, vysoká 60 cm a široká 60-65 cm. Východ z tunelu je z měkkého materiálu, nejlépe pogumované látky odolné vůči dešti, vlhku. Nesmí být příliš lehký ani příliš těžký. Délka látkové části tunelu je 2,5 - 3,5 m a má průměr 60-65 cm. Pokud je východ z tunelu upevněn kolíky, musí mezi nimi být vzdálenost cca 50 cm a musí umožňovat nerušený výstup také větším psům.

Slalom

Počet tyčí je sudý - 8, 10 nebo 12 kusů. Jejich výška je v rozmezí 100 až 120 cm. Tyče mají průměr 3 až 5 cm, jsou pevně umístěné v rovné neměnné řadě a jsou od sebe vzdáleny 50 - 65 cm. Musí být zachován stejný

rozestup mezi tyčemi po celé délce slalomu. Zpravidla se používá slalom s 12-ti tyčkami. Slalom musí být pevně fixován, aby se v průběhu závodu neměnila jeho pozice.

Překážky s kontaktními zónami

Všechny překážky s kontaktními zónami musí mít neklouzavý povrch. Kontaktní zóny na překážkách musí být barevně odlišeny na vrchní straně a na úzkých bocích. Doporučuje se použití barev nezaměnitelných s nejobvyklejšími barevnými rázy psů. Tyto překážky nesmí být zařazeny jako první nebo poslední na trati.

Kladina

Výška od 120 do 135 cm, šířka 30 cm. Délka každé části 360 - 420 cm. Nástupní a sestupná část musí být tak zajištěna nebo zabezpečena, aby nedošlo k samovolnému odpojení. Nástupné a sestupné rampy mohou být opatřeny malými lištami připevněnými v pravidelných odstupech asi 25 cm. Lišty usnadňují nástup na překážku a zabraňují případnému sklouznutí. Lišty jsou 20 mm široké, od 5 mm do 10 mm vysoké se zaoblenými hranami. Na nástupné a sestupné části ramp musí být v délce 90 cm, měřeno od země, vyznačena kontaktní zóna. V odstupu 10 cm od kontaktní zóny nesmí být žádná lišta. Kladina musí být stabilní.

Houpačka

Šířka 30 cm, délka 365 - 425 cm, výška středové osy od země se rovná jedné šestině délky houpačky. Kontaktní zóna je stejných rozměrů a stejně značena jako u kladiny. Houpačka musí být stabilní a vyvážená tak, aby se nástupní část prkna (rampy) po zhrounutí samovolně sklápěla zpět. Houpačka musí dosáhnout země po zatížení konce vahou 1 kg za 3 až 4 vteřiny. Pokud tomu tak není, je nutné připevnit na houpačku protizávaží takové, aby byly splněny výše uvedené požadavky. Na houpačce nesmí být žádné pomocné lišty. Houpačka musí být stabilní.

Šikmá stěna (áčko) Skládá se ze dvou ploch sevřených u kategorie LARGE – L v úhlu 90 stupňů a s výškou vrcholu od země 1,9 m. Pro kategorie MEDIUM – M a SMALL – S je výška šikmé stěny 1,7 m při více rozvěvených bočních stěnách. Šířka šikmé stěny je min. 90 cm, v dolní části až 115 cm. Na rampách jsou v pravidelných vzdálenostech (25 - 40 cm) připevněné lišty usnadňující výstup a zabraňující sklouznutí. Lišty jsou 20 mm široké a vysoké od 5 mm do 10 mm se zaoblenými hranami. Kontaktní zóny jsou vyznačeny v délce 106 cm, měřeno od země. Pomocná lišta musí být připevněna nejméně 10 cm nahoru nebo dolů od horní hranice kontaktní zóny. Vrchol šikmé stěny nesmí být pro psa nebezpečný. Šikmá stěna musí být stabilní.

Stůl

Čtvercová plocha min. 90x90 cm, max. 120x120 cm. Výška je pro kategorii LARGE - L 60 cm, pro kategorie MEDIUM – M a SMALL – S 35 cm. Strany stolu jsou označeny A, B, C, D tak, že strana A je hrana stolu ve směru běhu psa ideální drahou, B – levá a C – pravá hrana stolu, D hrana na straně opačné ke směru běhu. Stůl musí být stabilní, zajištěn proti překloupení a musí mít neklouzavý povrch. Stůl může být vybaven zařízením elektronické časomíry (slyšitelný signál po 5 sekundách) s citlivou plochou s odstupem 10 cm od krajů.

V. Flyball

Důležité upozornění:

Veškeré rozměry uvedené v těchto pravidlech vycházejí z originálních amerických pravidel flyballu, v nichž jsou použity odlišné délkové míry (palce, stopy atd.). Při přepočtu na centimetry proto vycházejí zdánlivě nelogické rozměry, jako např. 3,05 cm, 61 cm apod. Tyto rozměry je však nutné zachovat pokud možno přesně tak, jak jsou v těchto pravidlech uvedeny, a nezaokrouhlovat je.

SLOVNÍČEK POJMŮ

Běh – doba od startu prvního psa družstva do doběhu posledního psa družstva

Rozběh – skládá se z několika běhů (tři až pět, podle toho, na kolik vítězných běhů se rozběh běží)

Kolo – rozběhy konané na stejné úrovni závodu

Závod – typ soutěže během jednoho turnaje

Turnaj – souhrn všech rozběhů a závodů konaných v určitém časovém období na jednom místě

Exhibiční účast – typ účasti v turnaji, kdy družstvo nezískává žádné body ani umístění, závodí jen pro zábaavu a případně i za upravených podmínek (např. staří psi, kteří již nemohou skákat svou obvyklou výškou překážek, závodí na nižších překážkách apod.). Družstvo může prohlásit svou účast v turnaji za exhibiční kdykoliv v průběhu turnaje, avšak nemůže toto své rozhodnutí později (ve stejném turnaji) změnit.

Electronic Judging System (EJS) – elektronický systém určený k měření času, odpočítávání startu a sledování střídání psů na startovní/cílové čáře.

PRAVIDLA ZÁVODŮ

Vybavení Flyballové boxy

- a) každé družstvo přiveze na turnaj svůj flyballový box, na kterém bude závodit;
- b) všechny boxy musí mít mechanický (ne elektrický) mechanismus;
- c) boxy mohou být libovolně natřeny či ozdobeny, pokud tým nepřekračují rozměry uvedené v bodě e);
- d) míček musí mít po odpálení z boxu volnou dráhu letu ne kratší než 61 cm, měřeno od místa odpalu směrem ke startovní/cílové linii, a to ze všech děř;
- e) boxy musí splňovat následující požadavky:
 - šířka boxu nesmí přesahovat 61 cm a výška 46 cm, měřeno od spodní plochy boxu, vyjma ochranné pryžové vrstvy a vnějších upevňovacích zařízení,
 - hloubka boxu nesmí překročit 76 cm,
 - základna, na které stojí nabíječ, může překročit hloubku 76 cm,
 - ochranná pryžová vrstva nesmí přesahovat výšku boxu o více než 1,27 cm,
 - box nesmí překročit žádný z výše uvedených rozměrů v žádném okamžiku závodu (včetně všech stálých součástí boxu, tj. přenášečích madel, nabíjecích pák a mechanismů apod.).

Míčky

Každé družstvo musí mít k dispozici neděravé míčky libovolné barvy. Použity mohou být tenisáky různé velikosti nebo jiné míčky tohoto typu, a to v závislosti na velikosti psů. Tyto míčky musí mít podobné vlastnosti jako tenisáky, musí se tedy kutálet, skákat a musí být uvnitř duté.

Obojky

V celém prostoru konání závodu je zakázáno používat elektrické obojky nebo obojky, které je imitují, a dále obojky ostnaté a stahovací. Tento prostor zahrnuje závodní dráhy, prostory pro diváky a prostory pro odložení psů. V prostoru konání turnaje nejsou povoleny ani ohlávky včetně tzv. "halties". Povoleny jsou hladké obojky a postroje (kšíry).

Skladba parkuru

Minimální doporučená velikost flyballového parkuru o dvou drahách je 30x10 metrů.

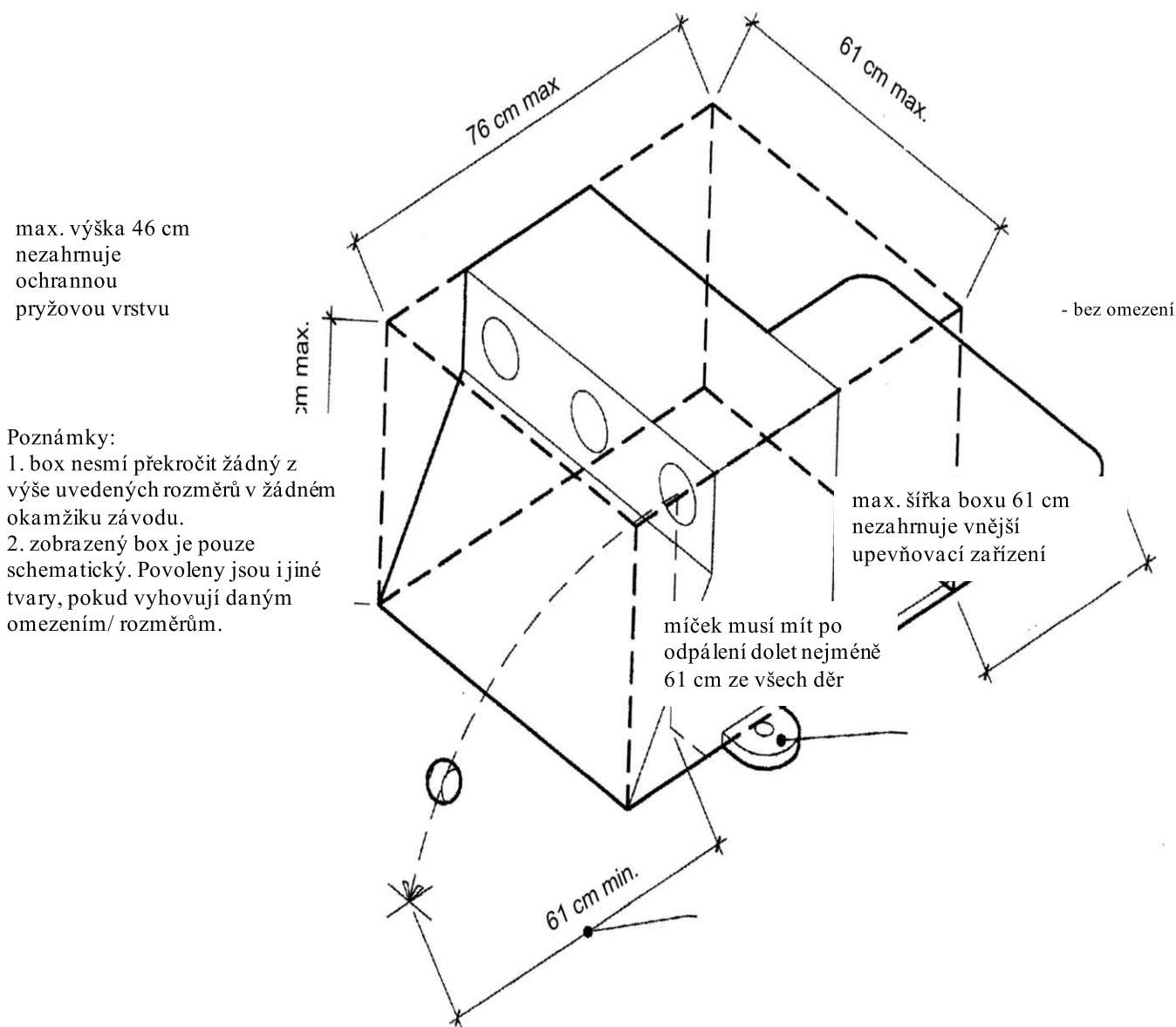
Povrch

Pořádající klub musí zajistit odpovídající neklouzávý povrch na závodní dráze, u boxu a na startu. V případě, že je závodní dráha umístěna na tvrdém povrchu nebo na koberci, kde hrozí nebezpečí spálení (sedření) tlapek psů, musí být na dráze položena neklouzává podložka sahající od středové linie na obě závodní dráhy minimálně 1,37 m na každou stranu, a to v prostoru od startu k první skokové překážce a od poslední skokové překážky až k bariéře za boxy. Závodí-li se na trávě, hlíně nebo obdobném povrchu, není vypodložení nutné. Všechny závodní plochy musí být prosty viditelných nečistot.

Bariéry

Pořádající klub musí zajistit bariéru (o minimální výšce 61 cm), která je umístěna nejméně 2,13 m od přední hrany flyballového boxu tak, aby zabránila zakutálení míčku příliš daleko, ale zároveň tak, aby nebránila ve výhledu rozhodčímu ani divákům. Tato bariéra musí být postavena i mezi boxy, a to až k čáře určující postavení boxů, aby se minimalizovalo riziko vzájemného rušení psů.

Flyballový box:

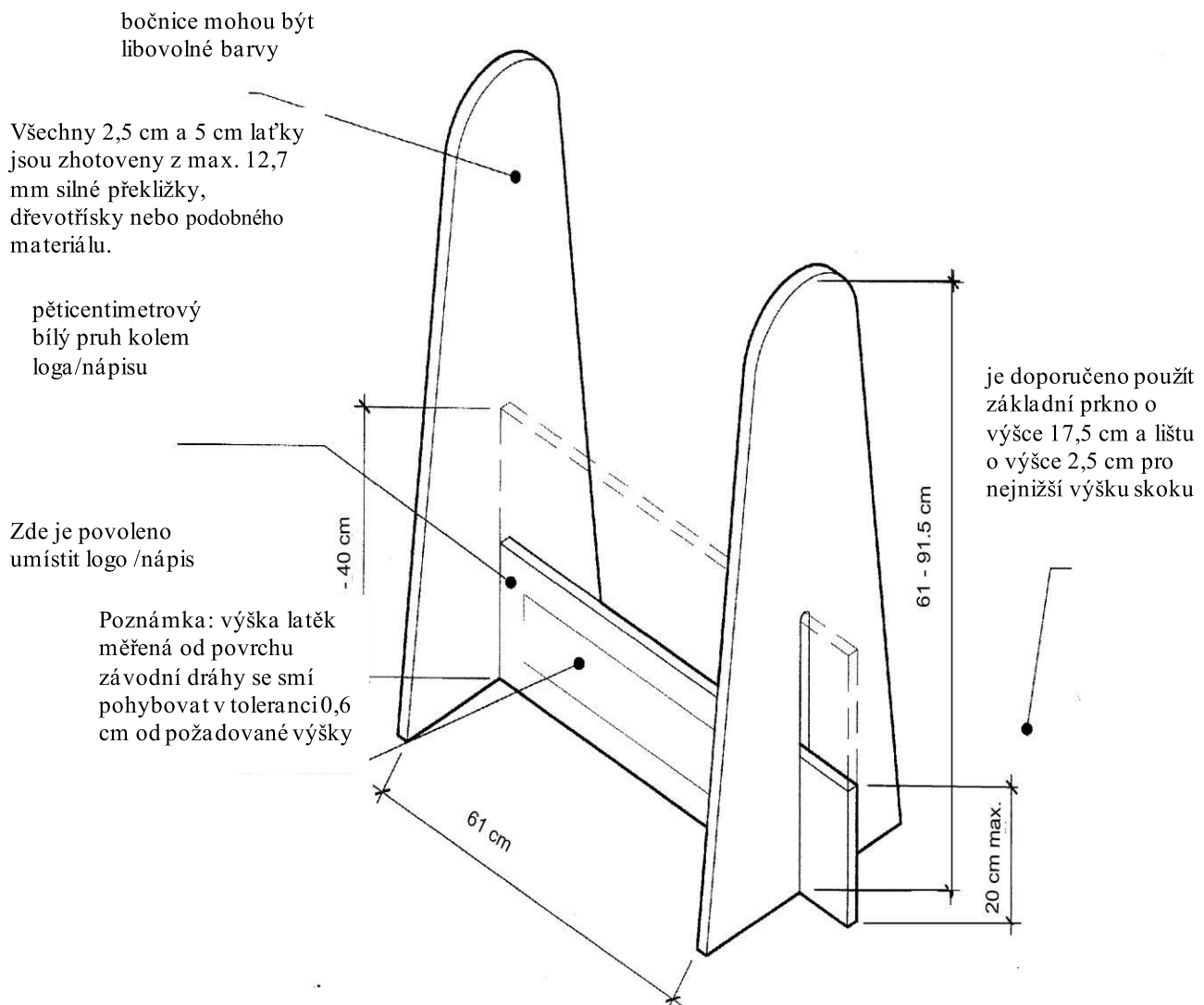
Poznámky:

1. box nesmí překročit žádný z výše uvedených rozměrů v žádném okamžiku závodu.
2. zobrazený box je pouze schematický. Povoleny jsou i jiné tvary, pokud vyhovují daným omezením/ rozměrům.

Skokové překážky

Pořadající klub zajistí dvě sady regulérních flyballových skokových překážek pro každý parkur na celou dobu trvání turnaje.

- skokové překážky jsou bílé, kromě bočnic, které mohou mít jakoukoliv barvu. Vnitřní šířka skokové překážky je 61 cm, bočnice nesmí být vyšší než 91,5 cm a nižší než 61 cm. Loga a/nebo nápisy na příčných laťkách jsou povoleny, kolem nich však musí zůstat pěticentimetrový bílý pruh na všech čtyřech stranách;
- výška skokové překážky musí být nastavitelná ve 2,5 cm intervalech;
- všechny 2,5 cm a 5 cm laťky jsou zhotoveny z maximálně 12,7 mm tlusté překlíčky, dřevotřísky nebo podobného materiálu;
- laťky, které jsou během závodu zlomeny nebo ohnuty, musí být odstraněny z prostoru parkuru;
- výška skokových překážek se smí pohybovat v toleranci 0,6 cm od předepsaných rozměrů.

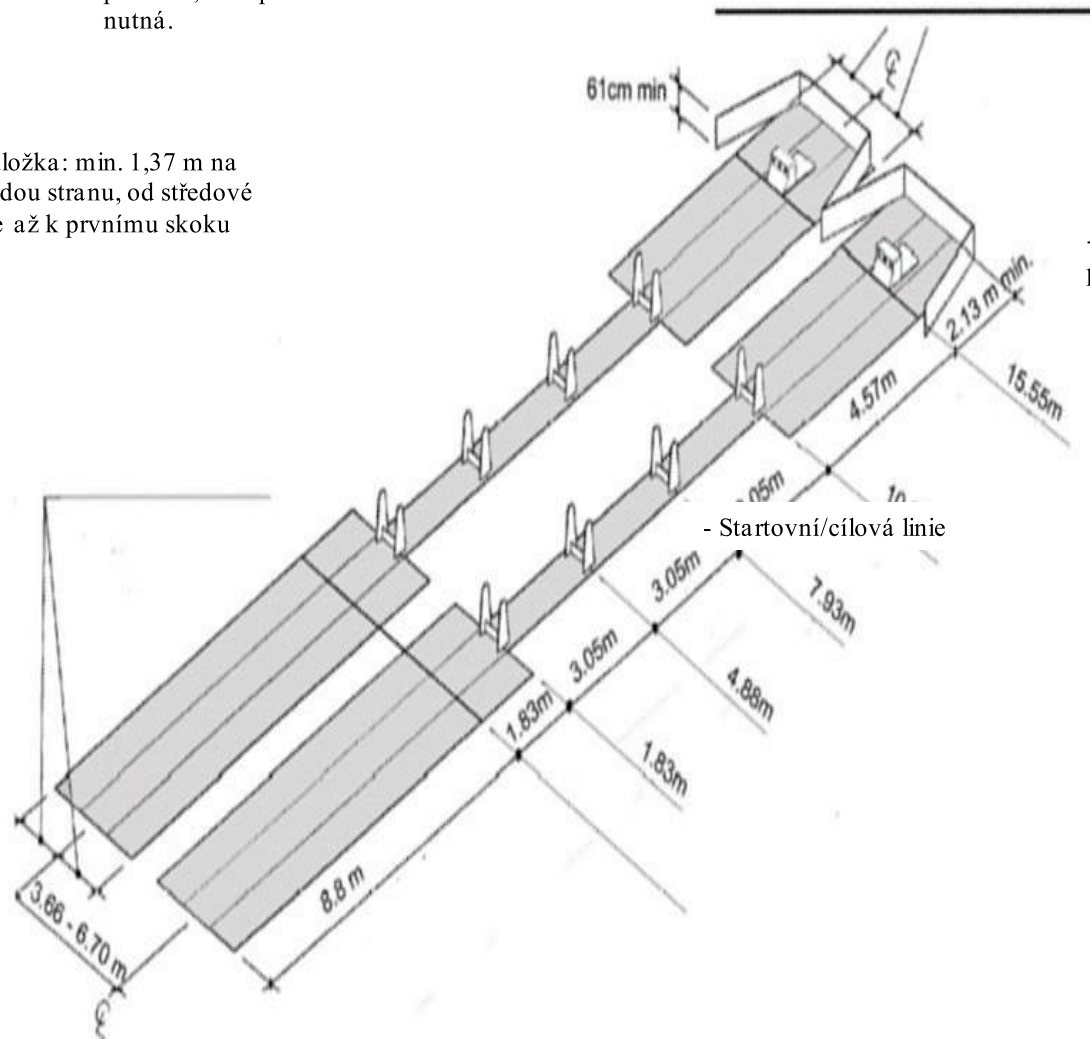
Uspořádání parkuru

- závodí se na dvou stejných závodních drahách v minimální vzdálenosti 3,66 m od středu jedné dráhy do středu druhé dráhy a maximální vzdálenosti 6,7 m od středu jedné dráhy do středu druhé dráhy;
- závodní dráha zahrnuje i rozběhový prostor o minimální délce 8,8 m (měřeno od startovní čáry) a prostor za boxy v min. délce 2,13 m (měřeno od přední hrany boxu k bariéře);
- vzdálenost startovní/cílové linie od první skokové překážky je 1,83 m; vzdálenost mezi jednotlivými skokovými překážkami je 3,05 m; vzdálenost poslední překážky od čáry určující postavení boxu je 4,57 m.

Poznámka: Závodí-li se na trávě, hlíně nebo obdobném povrchu, není podložka nutná.

Podložka: min. 1,37 m na každou stranu, od středové linie až k poslednímu skoku

Podložka: min. 1,37 m na každou stranu, od středové linie až k prvnímu skoku

Výška překážek a měření psů

- minimální výška skokové překážky je 20 cm, maximální 40 cm;
- výška překážek pro celé družstvo závisí na kohoutkové výšce nejmenšího startujícího psa v družstvu (nikoliv náhradníka) minus 10 cm, zaokrouhleno směrem dolů na násobky 2,5 cm (např. 37,4 se zaokrouhlí na 35 cm). Možné výšky překážek jsou: 20 - 22,5 - 25 - 27,5 - 30 - 32,5 - 35 - 37,5 - 40 cm.

Pomocná tabulka pro převod kohoutkových výšek psů na výšky skoku

výška psa (v cm)		výška skoku (v cm)
do 32,4	=	20
32,5-34,9	=	22,5
35,0-37,4	=	25
37,5-39,9	=	27,5
40,0-42,4	=	30
42,5-44,9	=	32,5
45,0-47,4	=	35
47,5-49,9	=	37,5
50 a více	=	40

- příslušná výška překážek je uvedena ve flyballové licenci psa. Pravidla pro získání licence jsou podrobně uvedena v bodě 2.4;
- agresivita psa během měření nebude tolerována;
- v odůvodněných případech může rozhodčí označit psa za „nezměřitelného“; potom je psovi pro daný závod přiřazena maximální výška překážek;
- umístění prostoru pro měření psů určuje hlavní rozhodčí; kohoutková výška psa se měří od země k horní části kohoutku. Pes je měřen v přirozeném postoji. V případě, že si rozhodčí není jist naměřenou výškou psa ani po V případě, že si rozhodčí není jist naměřenou výškou psa ani po opakovaném měření, bude rozhodující nejnižší naměřená kohoutková výška.

Zkušební běhy

- během turnaje je zakázán trénink na závodní dráze, s výjimkou zkušebních běhů před zahájením kola. Trénink během turnaje znamená kontumační ztrátu kola pro družstvo.
- zkušební běhy je možno zahájit v okamžiku, kdy jsou na dráze přítomna obě družstva. Družstvo, které je na dráze přítomno dříve než družstvo soupeře, si může nastavit odpovídající výšku překážek a připravit box.
- zkušební běhy mohou absolvovat pouze psi zapsaní ve startovní listině družstva

Agresivní psi

Projeví-li pes neopodstatněnou agresivitu vůči jinému psovi nebo psovodovi kdykoliv během turnaje, je hlavní rozhodčí oprávněn takového psa z turnaje vyloučit. Stupeň agresivity, která opravňuje k vyloučení psa, je zcela na posouzení hlavního rozhodčího. O vyloučení psa z turnaje je hlavní rozhodčí povinen písemně informovat výbor FC ČR.

Podmínky pro psy

- pro psy jsou povoleny chrániče na tlapy/pátý prst. Hlavní rozhodčí je oprávněn prohlédnout kteréhokoliv psa kdykoliv v průběhu závodu;
- pokud dle názoru hlavního rozhodčího pes kulhá, hárá, není zcela zotaven ze zranění nebo nemoci nebo pokud by neměl z jiného podobného důvodu v závodě startovat, hlavní rozhodčí ho ze závodu vyloučí.

VI. Průběh posuzování psů na výstavách a bonitacích

a) výstavy

Cílem výstavy je sestavení pořadí a ohodnocení předvedených jedinců podle kvality, zadáním výstavního hodnocení, případně titulů s přihlédnutím k požadavkům stanovených standardem příslušného plemene. Posuzování na výstavách má dvě části: posouzení v postoji a posouzení v pohybu.

- při posouzení v postoji prohlédne rozhodčí chrup, včetně skusu, u psů samců i varlata, následně popíše každého jedince (text je zaznamenán do písemného posudku) a určí předběžné pořadí s přihlédnutím ke kvalitám dříve posouzených jedinců

- po provedení popisu všech jedinců v dané kategorii jsou psi předběžně seřazeni a následně předvedeni v pohybu, je posouzena kvalita celkové stavby těla a stanoveno definitivní pořadí a ocenění výstavními známkami a tituly

b) bonitace

Cílem bonitace je stanovit s ohledem na exteriérové i povahové vlastnosti teoretickou chovnou hodnotu předvedeného jedince. Kromě posouzení exteriéru (viz odst. a) jsou dle plemene posouzeni jedinci i po stránce povahových vlastností. Zkouška povahy probíhá podle disciplin obrany při zkouškách z výkonu.

U některých plemen jsou některé požadavky na přezkoušení povahy kombinací několika disciplin cviků obrany nebo i poslušnosti. Součástí přezkoušení povahy psů je i posouzení pevnosti nervové soustavy při styku s osobami (rozhodčí, poradce chovu, zapisovatel), případně průchodem skupinkou osob, u některých je posuzována lhostejnost k výstřelům, apod.